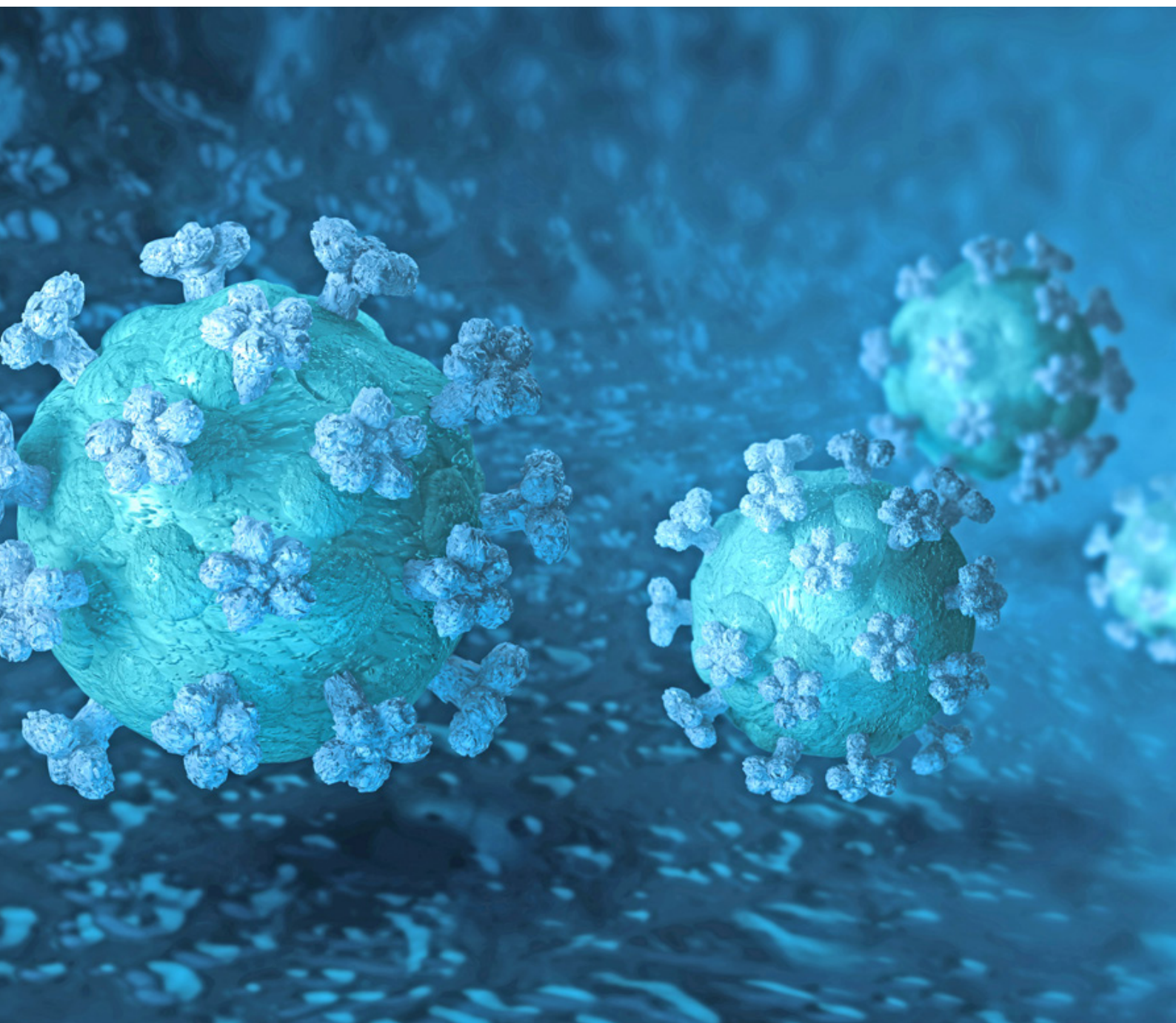

Årsberetning

2020

VISJON

Rent vann – vår framtid

Norsk Vann er den nasjonale interesseorganisasjonen for vannbransjen. Organisasjonen skal bidra til rent vann og en bærekraftig utvikling av bransjen gjennom å sikre gode rammebetingelser, kompetanseutvikling og samhandling.

Norsk Vann eies av norske kommuner, kommunalt eide selskaper, kommunenes driftsassistanter og enkelte private samvirkevannverk. Norsk Vann representerer 324 kommuner med ca. 98 % av landets innbyggere. Virksomheten finansieres i hovedsak gjennom kontingenter fra medlemmene og brukerbetaling for kurs og andre bestilte tjenester. Leverandører, rådgivere m.m. kan være tilknyttede medlemmer.

Norsk Vann er organisert som et selskap med begrenset ansvar. Norsk Vann styres av eierne gjennom årsmøtet og av et styre sammensatt av representanter for eierne mellom årsmøtene.

- 2 Visjon, om Norsk Vann, innhold
- 3 Direktørens tilbakeblikk på 2020

CODE OG FORUTSIGBARE RAMMEBETINGELSER

- 4 Skjerpet praksis for avløpsrensing, innspill til nasjonalt politisk nivå
- 5 Statsbudsjett 2021, Program for teknologiutvikling, kampanje for økt politisk gjennomslag
- 6 Høringsuttalelser i 2020
- 7 Internasjonalt samarbeid – nordisk, europeisk, globalt
- 8 Nasjonalt brukerforum, utvidede juridiske tjenester, kommunikasjonsstrategi

FREMTIDSRETTET KOMPETANSE

- 9 Samarbeid med høyskoler og universiteter, rekruttering
- 10 Kurs og konferanser, studie i beredskap og krisehåndtering
- 11 Kurs, ADK-opplæring
- 12 Jus-veiledning, Norsk Vann prosjekt

INNOVASJON OG DET GRØNNE SKIFTET

- 14 Nasjonal bærekraftstrategi, teknologiutvikling og innovasjon
- 15 Sirkulær økonomi

EFFEKTIVITET OG GJENNOMFØRINGSEVNE

- 16 bedreVANN, digitalisering, Vannstandard, arbeidsgrupper
- 17 Oppslag og debatt i media, nettsider, sosiale medier

ORGANISASJON

- 18 Medlemskontakt og sekretariat
- 19 Valgte organer
- 20 Sekretariatet
- 22 Økonomi, medlemsutvikling
- 23 Styrets beretning
- 24 Regnskap, balanse, noter
- 29 Revisors beretning

VEDLEGG

- 32 Kurs og arrangementer
- 33 Medlemmer

Thomas Breen,
direktør i Norsk Vann

Direktørens tilbakeblikk på 2020

2020 ble et svært spesielt år både for verden, Norge og Norsk Vann, og pandemien har satt oss alle på mange prøver. Relasjoner gjør at vi mennesker føler oss sett, det skaper tilhørighet og fellesskap. En forutsetning for dette er at vi mennesker møtes, ser og snakker med hverandre. Det er liten tvil om at for den voksne befolkningen er arbeidsplassen en svært viktig arena for dette, og fra 12. mars 2020 ble dette, på forskjellig vis, utfordret.

For Norsk Vanns sekretariat har det blitt tydelig at pandemien rammer ulikt geografisk. Våre ansatte i Oslo har ikke kunnet benytte seg av sitt kontorfellesskap det siste året. De sosiale begrensningene har altså vært mer krevende i Oslo-regionen enn de har vært på Hamar. De aller fleste av Norsk Vanns ansatte er også avhengig av å møte mennesker for å få utført jobben sin, det være seg i arbeidet med kurs, konferanser, fagutvikling, medlemsarbeid eller i interessepolitisk arbeid mot myndighetene. Fra mars 2020 måtte vi altså, som så mange andre, finne nye måter å jobbe på. Jeg er både dypt imponert og ydmyk for den enorme jobben som ansatte i Norsk Vann har lagt ned i 2020. Vi har virkelig jobbet hardt for å kunne levere gode konferanser og kurs digitalt, samtidig som de ansatte også har funnet nye måter å jobbe sammen på for å kunne gjøre dette.

Samtidig som vi har jobbet med å digitalisere våre leveranser og finne nye måter å samhandle på, har også mange ansatte vært med i et viktig arbeid, sammen med leverandører og myndigheter, for å sikre beredskapen for bransjen og bistå medlemmene våre med spørsmål knyttet til korona. Det er med stolthet jeg har mottatt skryt for dette arbeidet i møter i departementer eller med medlemmer. Det er stor grunn til å gi alle våre ansatte en stor takk og honnør for fremragende arbeid gjennom det krevende året som har gått.

Som dere vil se i denne årsberetningen har vi klart å gjennomføre de oppgavene vi skulle, selv om pandemien har satt oss på mange prøver. Noen oppgaver kom også av den grunn i gang litt senere enn planlagt, men vi er på full fart til å hente dette inn igjen nå. Et eksempel er kursene for driftsoperatører som ble utsatt på grunn av nedstengningen våren 2020, men som nå gjennomføres digitalt.

En av Norsk Vanns viktigste oppgaver er å jobbe med interessepolitikken på vegne av bransjen. Her besluttet vi å dra i gang en kampanje andre halvdel av 2020, som skal gå helt til etter valget 2021. Målet er å etablere en bedre problemforståelse for de utfordringene vi har i årene som kommer. Investeringsbehov, rekruttering av dyktige fagfolk ut til kommunene, en helhetlig vanntjenestelov, klimændringer og behov for økt innovasjon er eksempler på temaer hvor sentrale myndigheter også må bidra. 2020 ble også året hvor mange kommuner fikk merke den policyendringen staten gjorde på avløpsområdet. Det er åpenbart at dette vil påvirke kommuner i hele landet, og vi står nå overfor betydelige investeringer hvor staten virkelig setter alle deler av bransjen på prøve med stramme tidskrav for disse investeringene. Kapasitet og kompetanse for kommuner, leverandørindustrien og regional stat står nå foran en stor oppgave. For å møte dette har vi opprettet et medlemsnettverk som nå er godt i gang.

2020 ble også året hvor arbeidet med Nasjonalt senter for vanninfrastruktur gikk inn i en ny fase. Vi gikk over fra en prosjektfase til å etablere et selskap med eget styre, og det ble ansatt en daglig leder. Arbeidet gjennom året leder mot byggestart våren 2021. For Norsk Vann har dette vært en viktig satsing og jeg ser fram til at senteret nå realiseres med byggestart og produksjon av godt innhold som vil gagne våre medlemmer og resten av bransjen.

Selv om pandemien har utfordret oss både på det mellommenneskelige plan og som organisasjon så har året 2020 også vist hva som virkelig bor i alle våre ansatte. Dette borger bra for årene som kommer. Jeg gleder meg til reisen framover sammen med dyktige ansatte og engasjerte medlemmer. Sammen skal vi få fram viktigheten av å øke oppmerksomheten rundt det livsnødvendige arbeidet som vannbransjen leverer hver eneste dag til innbyggere og næringsliv i hele landet.

Hamar, 14. april 2021

Thomas Breen

Hovedmål:**Norsk Vann skal sikre vannbransjen gode og forutsigbare rammebetingelser****Arendalsuka**

I 2020 ble Arendalsuka avlyst på grunn av pandemien. Det planlegges for gjennomføring i 2021.

Innspill til statlige myndigheter

Norsk Vann har i 2020 hatt jevnlig dialog med de fleste sentrale departementer, direktorater og tilsyn på vårt område. Dialogen skjer gjennom faste kontaktmøter og annen dialog. Norsk Vann leverte i september et notat til Miljødirektoratet som pekte på de største utfordringene som våre medlemmer opplever, og behovet for endringer av forurensningsforskriften.

Skjerpets praksis for avløpsrensing

Miljødirektoratet sendte i 2019 og 2020 brev til landets statsforvaltere med klar beskjed om å skjerpe håndhevingen av eksisterende krav i regelverket for utslipp av kommunalt avløpsvann. Senere er dette fulgt opp fra statsforvaltere, med brev og pålegg til kommuner over snart hele landet.

Norsk Vann har brukt mye ressurser i dialog og samarbeid med myndigheter og medlemmene om oppfølgingen av dette. Noe av det faglige innholdet i brevene fra Miljødirektoratet inneholdt feilaktige og unøyaktige formuleringer, noe Norsk Vann har påpekt, blant annet i brev til direktoratet. Generelt har likevel Norsk Vann hilst velkommen signalene om at avløpsområdet vil bli et prioritert fagområde de kommende år, men samtidig understreket at en slik helt nødvendig prioritering vil kreve en betydelig økning av både kompetanse og kapasitet i både nasjonal og lokal miljøforvaltning, samt i alle deler av bransjen.

Det er dermed et svært omfattende arbeid som venter landets kommuner og avløpselskaper, noe som var bakgrunnen for at Norsk Vann høsten 2020 opprettet Nettverksprosjekt for avløpsrensing, som et tilbud til alle medlemskommuner. Målet for nettverket er å hjelpe medlemskommunene med å nå utslippsmålene og å innfri utslippstillatelsene innen 2027.

Innspill til nasjonalt politisk nivå*Partienes programarbeid for perioden 2021-2025*

Norsk Vann sendte i april innspill på viktige politiske saker til partienes programkomiteer i deres arbeid med nye partiprogram for Stortingsperioden 2021-2025.

Innspillet er oppsummert i punktene under.

Behovet for statlige rammebetingelser og incentiver i vannbransjen kan oppsummeres med følgende punkter:

- Staten må fullføre arbeidet med en helhetlig vann-tjenestelov, som samler reguleringen av forholdet mellom kommunen som tjenesteleverandør og brukerne av tjenestene
- Staten må fullføre arbeidet med et «klimatilpasset regelverk», herunder avklare finansieringen av forebyggende tiltak og ansvar for skader
- Staten må tilrettelegge for digital rapportering til statlige myndigheter
- Myndighetene må etablere en nasjonal støtteordning til videre utvikling av vannassistansene
- Statlige helse- og miljømyndigheter må sørge for tilstrekkelige ressurser i sitt tilsynsapparat til å sikre at drikkevannshensyn ivaretas
- Statlige myndigheter må delfinansiere lokale vannområdekoordinatorer og gi tilskudd til vannmiljøtiltak
- Regjeringen må møte behovet for fremtidsrettede rammebetingelser for slam og biogass
- Regjeringen og Stortinget må legge til rette for styrking av utdanningstilbudet både på videregående nivå og høgsolenivå
- Regjeringen må etablere Vannbransjens innovasjonsprogram (VIP) og sørge for nødvendige endringer i lov og forskrift slik at programmet kan delfinansieres fra et obligatorisk påslag på vann- og avløpsgebyret

Statsbudsjett 2021

I mars sendte vi våre innspill på viktige saker til regjeringens arbeid med statsbudsjett for 2021. I mai sendte vi tilsvarende innspill til opposisjonspartiene på Stortinget. Av tema som ble spilt inn var tilskuddsordning for klimatilpasningstiltak, arbeidet i vannområdene, rammebetingelser for slam og biogass, nasjonalt system for nødvannsutstyr, obligatorisk påslag på gebyret til Vannbransjens innovasjonsprogram (VIP), oppfølging av overvannsutvalgets anbefalinger, tilrettelagt digital innrapportering, utdanning av kvalifisert arbeidskraft, fullfinansiering av Nasjonalt senter for vanninfrastruktur, finansiering av ingeniørutdanningene og innovasjon. Etter at statsbudsjettet ble lagt fram 7. oktober fulgte vi opp med deltagelse i stortingshøringer i Kommunal- og forvaltningskomiteen 19. oktober og i Helse- og omsorgskomiteen 27. oktober. Vi sendte skriftlige høringsinnspill til Energi- og miljøkomiteen og Utdannings- og forskningskomiteen. I forbindelse med høringsarbeidet på Stortinget om statsbudsjettet ba vi om at Stortinget kunne be regjeringen lage en egen stortingsmelding for vann- og avløpsområdet. Se mer i rammen om avleverte høringsuttalelser i 2020 og på norsk vann.no.

Norsk Vann har for øvrig hatt flere møter med representanter på Stortinget gjennom året om forskjellige temaer av betydning for vannbransjen. Vi har også hatt møte med statssekretæren i Klima- og miljødepartementet om lovarbeid, avløpssituasjonen og Vannbransjens innovasjonsprogram (VIP). I november oversendte vi den nye Norsk Vann rapporten om rekrutteringsbehov i bransjen til medlemmene i Stortingets utdannings- og forskningskomité.

Program for teknologiutvikling (Vannbransjens innovasjonsprogram – VIP)

I statsbudsjettet 2020 ble det foreslått 5 millioner kroner i tilskudd til et Program for teknologiutvikling i vannbransjen i inntil fem år (2020–2024), betinget av minst tilsvarende bidrag fra kommunene og fra leverandørindustrien. Norsk Vann har i 2020 gitt innspill til Helse- og omsorgsdepartementet om hvordan et slikt program bør utformes. Samtidig har Norsk Vann påpekt at dette kun er en oppstart på et større program der midler til programmet bør komme via et obligatorisk påslag på vann- og avløpsgebyret, og dette krever en lovendring. Vannbransjens innovasjonsprogram (VIP) henviser til dette større ønskede programmet.

Kampanje for økt politisk gjennomslag

I juni vedtok styret at Norsk Vann skulle sette i gang en påvirkningskampanje for å oppnå større gjennomslag hos nasjonale politikere. Hensikten med kampanjen har i denne fasen vært å etablere økt problemforståelse hos sentrale politikere for de utfordringene vannbransjen står overfor i VA-sektoren. En etablert problemforståelse vil vise at dette også handler om rikspolitik - mange av de innspillene vi kommer med kan bare løses av de sentrale myndigheter. Sentrale underliggende utfordringer, som tilgang på kompetanse og kapasitet i markedet til å håndtere ansvar og oppgavemengde i årene som kommer, behovet for en helhetlig vanntjenestelov, behovet for innovasjon, nytenkning og mer omfattende samarbeid, er eksempler som krever en nasjonal tilnærming.

Ved å legge noe fokus på økte gebyrer som en konsekvens av investeringsbehovet, håper vi å skape interesse for disse utfordringene, og få nasjonale politikere på banen. I behandlingen av Statsbudsjettet 2021 fikk vi jobbet inn en merknad om behov for en stortingsmelding for bransjen. I voteringen i stortingsalen manglet det én stemme for å få gjennomslag for dette. Arbeidet med kampanjen fortsetter for fullt inn i 2021.

Samarbeid om bedre rammebetingelser

Norsk Vann har over år jobbet sammen med andre organisasjoner. Dette arbeidet har fortsatt i 2020. Arbeidet med Vannbransjens innovasjonsprogram (VIP), utviklingen av bransjenorm slam og Vannstandard kan stå som eksempler for disse samarbeidene.

Styrke kontakten med medlemmene ved å møte kommunedirektører

Norsk Vann ønsket å bruke 2020 for å knytte tettere bånd med KS og kommunedirektørene. Dette fordi det er avgjørende at vi får etablert en god problemforståelse for vannbransjens utfordringer i tiden framover også her. Dette vil gi oss en styrket posisjon i arbeidet mot myndighetene, samtidig som vi kan bidra til å sette vann og avløp tydeligere på dagorden for de øverste administrative ledere i kommunen. Dessverre skapte pandemien utfordringer med å få til dette i 2020, men vi planlegger å følge det opp i 2021.

Høringsuttalelser i 2020:

– alle uttalelser kan leses på norskvann.no

- Ledninger i grunnen: Positive til departementets forslag til forskrift om krav til innmåling av nye ledninger og utlevering av informasjon. Syntes imidlertid at definisjonene av private og offentlige ledningsnett er uheldige og skaper forvirring og uklarhet (Kommunal- og moderniseringsdepartementet 03.01.20)
- Veileder til ledningsforskriften: Stilte spørsmål til at overdekningskravet som gjelder ledninger også skal gjelde kummer og konstruksjoner i grunnen, noe som vil gjøre ledningsanleggene dyrere og medføre vanskeligere arbeidsforhold i forbindelse med drift og vedlikehold. Mente at omfattende restriksjoner på vinterarbeid vil være svært fordyrende og gjøre det vanskelig for kommunene å gjennomføre fornyelse av vann- og avløpsledningene (Samferdselsdepartementet 07.02.20)
- Avhendingsforskrift: Var enige i at kravet til å kartlegge tilstanden på vann- og avløpsrør reguleres i en egen bestemmelse i forskriften. Mente imidlertid at bestemmelsen burde utvides til å gjelde vann- og avløpsanlegg, og ikke bare omfatte rør (ledninger) (Kommunal- og moderniseringsdepartementet 06.04.20)
- Helhetlig vanntjenestelov og endringer i forurensningsloven: Mente at forslaget til ny lov om vass- og avløpsanlegg bør hete «lov om kommunale vass- og avløpstjenester». Ba Miljødirektoratet utvide forslaget, ved å ta inn bestemmelsene om tilknytningsplikt fra plan- og bygningsloven og bestemmelsene om utbedring og omlegging av avløpsledninger og frakobling av overvann med tilhørende krav om tiltak fra forurensningsloven. Var enige i forslaget til bestemmelse om å kunne kreve frakobling av overvann (Miljødirektoratet 22.05.20)
- Sikker håndtering av overvann i byggesakene – plan- og bygningsloven: Var enig i de fleste forslagene til endringer i loven. Mente definisjonen av overvann hører bedre hjemme i plan- og bygningsloven enn i forurensningsloven og ba derfor om at den tas inn der (Kommunal- og moderniseringsdepartementet 22.05.20)
- Sikker håndtering av overvann i byggesakene – byggt teknisk forskrift: Mente forslaget til sikkerhetsklasser for skader fra overvann i §§ 7-2 og 15-8 vil bli krevende å oppfylle. Anbefalte at direktoratet halverer kravene til sikkerhetsnivå i § 7-2, eventuelt tillagt et klimapåslag (Direktoratet for byggkvalitet 22.05.20)
- Forsvarlig byggkvalitet: Savnet fokus på vann og avløp i byggesakene. Gode vann- og avløpsanlegg er en forutsetning for forsvarlig byggkvalitet. Dagens regulering avklarer ikke hvordan kommunen skal samordne rollene som byggesaksmyndighet og som leverandør av vann- og avløpstjenester (Kommunal- og moderniseringsdepartementet 29.05.20)
- Endringer i forskrift om byggesak og byggt teknisk forskrift: Ba KMD hindre overbygging av vann- og avløpsledninger, inkl. også restriksjonsbeltet rundt ledningene. Mente også at kravet bør gjelde for alle tiltak som unntas fra søknad og tillatelse etter bestemmelsen (Kommunal- og moderniseringsdepartementet 12.10.20)
- Forslag til Statsbudsjett 2021 for Kommunal- og moderniseringsdepartementet: Mente at sektoren er tjent med en egen Stortingsmelding som vil belyse utfordringer de neste 20 årene, som en fragmentert stat, sårbar leverandørindustri og klimaendringer. Ba om oppfølging av forslagene i NOU 2015:16. Ba Stortinget i statsbudsjettet for 2021 om å berede grunnen for en bedre tilrettelagt digital innrapportering av statistikk for vann og avløp for å bedre benchmarkingen (Kommunal- og forvaltningskomiteen 19.10.20)

- Forslag til Statsbudsjett 2021 for Helse- og omsorgsdepartementet: Ba om at komiteen arbeidet videre mot at et fullverdig program for teknologiutvikling og innovasjon kan bli iverksatt. Ba regjeringen foreslå en statlig utredning om nasjonalt system for nød vannsutstyr som et prioritert tiltak for å styrke beredskapsevnen på drikkevannsområdet (Helse- og omsorgskomiteen 27.10.20)
- Forslag til Statsbudsjett 2021 for Klima- og miljødepartementet og Olje- og energidepartementet: Understreket behovet for en helhetlig Stortingsmelding om vann- og avløpsbransjen. Ba om styrking av tilskuddsordningen til klimatilpasningstiltak. Ba om oppfølging av forslagene i NOU 2015:16 (Energi- og miljøkomiteen 21.10.20)
- Forslag til Statsbudsjett 2021 for Kunnskapsdepartementet: Ba Stortinget flytte ingeniøruddanningen opp én kategori, til kategori D. Ba Stortinget fullfinansiere Nasjonalt kompetansesenter for vann- og avløpsinfrastruktur med en ekstra bevilgning på 8 mill. kroner (Utdannings- og forskningskomiteen 19./22.10.20)
- Læreplan for det nye yrkesfaget – Vg3 anleggsrørleggerfaget: Svært positive til etablering av ny fagutdanning som anleggsrørlegger, men ser med noe bekymring på utkastet til læreplanen, med utydelige avklaringer av roller, grensesnitt og faglig innhold (Utdanningsdirektoratet 13.11.20)
- Innspill til regjeringens handlingsplan for bærekraft: Viste til vår egen bærekraftstrategi for vannbransjen og delmålene bransjen jobber etter. Understreket også viktigheten av at storsamfunnet må lykkes i sitt arbeid, dersom vi skal lykkes i vannbransjen (Kommunal- og moderniseringsdepartementet 30.11.20)

Internasjonalt samarbeid

Nordisk

Norsk Vann har et godt samarbeid med søsterorganisasjonene i Sverige, Danmark og Finland. Det utveksles erfaringer både på direktørnivå og faglig nivå, og det samarbeides om å arrangere nordiske konferanser. I 2020 ble det ikke arrangert NORDIWA siden det skulle arrangeres IWA World Water Congress and Exhibition i København. Denne ble først utsatt og senere vedtatt flyttet til 2022. Et planlagt seminar med representanter fra de nordiske organisasjonene i Brussel, med møter med EU-kommisjonen, nordiske EU-parlamentarikere og stedlig representasjon, måtte utgå på grunn av smittesituasjonen. I stedet ble det arrangert et virtuelt seminar med EU-kommisjonen, som blant annet resulterte i et oppfølgende møte senere.

Europeisk

Norsk Vann er medlem i EurEau; den europeiske paraplyorganisasjonen for nasjonale interesseorganisasjoner på vannområdet. EurEau har et lite sekretariat i Brussel og er viktig for påvirkning av rammebetingelser fra EU. Sentrale rammebetingelser som drikkevannsdirektivet, avløpsdirektivet, slamdirektivet og vanddirektivet er viktige i dette arbeidet. I 2020 og framover vil pågående revisjon av avløpsdirektivet og evaluering av slamdirektivet være et prioritert tema. Utvidet produsentansvar for innholdsstoffer i produkter er et viktig virkemiddel for å redusere utslipp og tilførsel av uønskede stoffer til miljøet. En utredning som beskriver mulige løsninger er på plass gjennom det europeiske samarbeidet, og det arbeides videre med problemstillingen i 2021.

Norsk Vann er representert i EurEaus generalforsamling og de tre fagkomiteene med følgende representanter fra medlemmene og sekretariatet:

Generalforsamlingen: Arne Haarr, Norsk Vann
 Komite 1 (vann): Kjetil Furuberg, Norsk Vann
 Komite 2 (avløp): Kristine Akervold, Bergen kommune og Arne Haarr, Norsk Vann
 Komite 3 (økonomi og jus): Kari E. Fagernæs, Oslo kommune og Elin Riise, Norsk Vann

Det er etablert et godt nordisk samarbeid i EurEau for å samordne synspunkter som er viktige å fremme fra et nordisk synspunkt. I tillegg deltar de nordiske representantene aktivt i arbeidet via sentrale posisjoner i de ulike arbeidsgruppene.

Globalt

Norsk Vann er «governing member» og nasjonalt sekretariat for International Water Association (IWA), og deltar i den nordiske undergruppen NORDIWA. I Norge er det en egen nasjonalkomite for IWA, som ledes av Magnar Sekse i Bergen kommune og med Arne Haarr i Norsk Vann som sekretær. Annethvert år arrangeres den internasjonale konferansen World Water Congress and Exhibition. I 2020 skulle konferansen arrangeres i København, og forberedelsene til norsk deltakelse ble startet i 2019. Det var blant annet etablert et samarbeid med Innovasjon Norge for en felles norsk paviljong i utstillingsdelen. I tillegg var det innvilget støtte fra Nordic Innovation til en felles nordisk paviljong. Her var de unge i bransjen VA-yngre og Young Water Professionals (YWP) aktivt engasjert i planleggingen av aktivitet på stand. Som kjent ble kongressen i København først utsatt, og senere vedtatt flyttet til 11.-15. september 2022. Det er bekreftet at støtten til arbeidet med norsk og nordisk paviljong i 2022 er videreført. En digital versjon av konferansen skal avholdes 24. mai – 4. juni 2021.

Nasjonalt brukerforum for vannbransjen

Det gode samarbeidet mellom organisasjonene som representerer brukerne av vann- og avløpstjenester og Norsk Vann ble videreført i 2020 i Nasjonalt brukerforum for vannbransjen. Hensikten med disse møtene er fortsatt informasjons- og kunnskapsutveksling, med fokus på mulige felles interessepolitiske tema. Det ble gjennomført tre møter i forumet i 2020. På agendaene var blant annet diverse høringsuttalelser til lover og forskrifter som påvirker vår bransje, videre var det informasjon om statens skjerpede oppfølging av rensekravene for avløpsanlegg, samt orienteringer om ulike pågående saker og problemstillinger som opptar bransjen, herunder Norsk Vann sitt arbeid for å påvirke rammebetingelser, status og utvikling på avløpsområdet inkl. miljøgifter og legemidler, PFAS i drikkevann og om små, private avløpsanlegg.

Utvidede juridiske tjenester – advokatbistand

Styret i Norsk Vann besluttet i juni å starte arbeidet med å utvide våre juridiske tjenester til også å omfatte advokattjenester til våre medlemmer. Dette vil være et tilbud ut over den generelle veiledningen vi i dag driver på det juridiske området. Gjennom høsten har det blitt jobbet med de formelle elementene som må på plass for dette. En av juristene har advokatbevilling, og den andre slutfører advokatkurset og kan søke advokatbevilling i løpet av vinteren 2021. Det er arbeidet med avklaringer og vurderinger knyttet til tjenesten, som vil måtte utøves etter regler og retningslinjer for organisasjonsadvokater. Det har også vært jobbet med retningslinjene internt for å skille advokatbistanden fra øvrig juridisk veiledning. Vi ser for oss en forsiktig oppstart med disse tjenestene, slik at vi ikke risikerer å redusere de øvrige viktige medlemstilbudene vi har fra før. Norsk Vanns advokattjeneste retter seg primært mot medlemmer og i dialog med KS sine advokattjenester.

Kommunikasjonsstrategi

Norsk Vann er i gang med å utvikle ny kommunikasjonsstrategi med mål om å ha den klar til sommeren. Kommunikasjonsstrategien tar utgangspunkt i overordnet strategi for Norsk Vann, og har som hovedhensikt å bidra til at kommunikasjon brukes som et strategisk virkemiddel for å nå de beskrevne målene i overordnet strategi. I arbeidet med å lage ny kommunikasjonsstrategi legger vi til grunn at prosess og medvirkning er like viktig som sluttdokumentet, for å sikre at strategien innarbeides og kommer til uttrykk i handling.

Strategien skal legge rammene for Norsk Vann sitt informasjons- og kommunikasjonsarbeid – både internt og eksternt. Den skal bidra til å styrke og tydeliggjøre vår kommunikasjon mot definerte målgrupper, og være et verktøy for hele virksomheten. Kommunikasjonsstrategien skal sikre enhetlig og retningsgivende kommunikasjon, og gi oss økt synlighet, bedre omdømme og økt gjennomslagskraft i våre kjerresaker.

Hovedmål:**Norsk Vann skal sikre at vannbransjen har fremtidsrettet kompetanse****Samarbeid med høgskoler og universiteter**

Norsk Vann og RIF har årlig et nettverkstreff der utdanningsinstitusjonene og bransjen møtes for faglig prat og informasjonsdeling. 17. november ble treffet avholdt digitalt på zoom med Norsk Vann som arrangør, og takket være kort reisevei møtte det flere fagpersoner enn ved de tidligere fysiske samlingene. Sterke fagfolk fra UiT-Narvik, Høgskolene i Østfold og Vestland, NMBU, Universitetene i Sør-Øst Norge, Stavanger og Agder, Samt NTNU og Høgskolen for Yrkesfag på Gjøvik, stilte til gode diskusjoner og fagdialog. Formålet med samlingen er å utveksle nyheter, få felles forståelse og diskutere felles problemstillinger. Norsk Vann presenterte de siste etterslepstallene og fulgte opp med utdanningsbehovet i fremtiden gjennom sin rapport «Fremtidens kompetansebehov i vannbransjen». I tillegg utfordret vi studiestedene på å øke fokus på de unge for å sikre at vi får inn vannstudenter. Hvordan kan vannbransjen og studiestedene samarbeide for å få unge til å velge oss?

Norsk Vann er tungt inne i det nye Nasjonalt senter for vanninfrastruktur på Ås, og deltagerne fikk et spennende innblikk i prosessen som foregår frem mot etablert senter. Høgskolen for Yrkesfag på Gjøvik var med for første gang - de er i en spennende utvikling for å sikre statusen på yrkesfaglig utdanning og samtidig etablere en styrket vei for å nå bachelor og master for yrkesfag. De har søkt om et nytt studium i ledelse av bygging og forvaltning vann og avløp, som et tilbud til økt etterspørsel av bachelorkandidater.

Norsk juniorvannpris

Norsk juniorvannpris er en prosjektbasert konkurranse som retter seg mot ungdom i alderen 15–20 år. Formålet med konkurransen er å stimulere ungdommens interesse og engasjement for det lokale og globale vannmiljøet. Bak prisen står Norsk hydrologiråd, Norsk Vannforening og Norsk Vann, sammen med sponsorene NRV/NRA og VA og VVS produsentene VVP.

Prisen for 2020, som skulle ha blitt utdelt på Verdens vanddag 22. mars, ble på grunn av covid-19 først delt ut 24. november. Det ble da gjennomført en digital fremføring av to spennende finaleoppgaver. Nivået var høyt og prisen ble til slutt delt mellom finalistene Drammen videregående skole og Elvebakken videregående skole. Dette var siste gang Norsk Vann bidro inn i Norsk juniorvannpris. Fra neste år er det Norsk

hydrologiråd og Norsk Vannforening som driver konkurransen videre.

traineeVANN

traineeVANN startet i 2015 med 3 traineer plassert i bedrifter på Østlandet. I 2020 bestod Norsk Vanns traineeordning av 13 traineer fordelt på kull 5 og 6. Kull 5 startet i 2019 med 5 traineer mens kull 6 hadde oppstart høsten 2020 med 8 traineer. Fra 1. september hadde ordningen traineer fra Kirkenes til Kristiansand, Stavanger til Melhus, i tillegg til flere på Østlandet. Totalt 28 bedrifter er med i ordningen, og for flere av arbeidsplassene var det første gang de fikk trainee da traineeåret startet i september. Kick-off for nytt traineeår skulle egentlig vært i forbindelse med årskonferansen, men ble i stedet arrangert på en blanding av fysiske og digitale flater der alle traineene deltok. Traineene har fulgt et spesialtilpasset kompetanseprogram i regi av the Assessment Company, der samlingene delvis har vært fysiske og delvis digitale. Norsk Vann hadde traineen Andreas Walle fra 1. september 2019 til 29. februar 2020.

Rekrutteringsdager

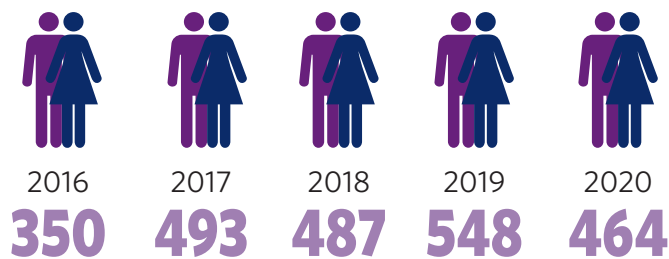
Før pandemien kom rakk Norsk Vann og VA-yngre Vestlandet å delta på karrieredag på Høgskulen på Vestlandet. I tillegg deltok vi på Vassfiks ved NTNU Trondheim.

VA-yngre

VA-yngre satset på å arrangere et spennende seminar i Hurdal i april, men dette måtte dessverre avlyses. I stedet ble seminarforedragene flyttet over til faglige lunsjwebinarer utover våren og høsten – gjennomført på zoom og med mange deltagere. Temaene har vært BIM-gapet og sporbarhet i produktrommet, Verdens toalettdag og sanitærløsninger i flyktningeleire, kunstig intelligens, helhetlig tilnærming til datadreven drift og Infrakit- en prosjektplattform. Med stort engasjement og til stor jubel ble det arrangert digital vann-quiz før jul der ulike VA-yngre lag deltok aktivt.

VA-yngre er sterkt involvert i gjennomføringen av den internasjonale IWA-konferansen i København. Arbeidet er sentrert i VA-yngres internasjonale gruppe i samarbeid med YWP i Sverige og Danmark. Arbeidet frem mot IWA-konferansen er nærmere beskrevet i Vannspeilet.

VA-yngre ledes av et arbeidsutvalg som har lagt ned en sterk innsats for å lede VA-yngre inn mot fremtiden. Dette har ført til enda sterkere økonomistyring, bedre kontakt med medlemmene gjennom facebook og nyhetsbrev og en helt ny bloggbasert nettside.

Medlemsutviklingen i VA-yngre.

Det har i den forbindelse blitt ryddet i medlemslistene for å fremskaffe fødselsdatoer på medlemmene, og det medførte en nedjustering av antall medlemmer, som vises på 2020-tallene.

Kurs og konferanser

Norsk Vann har i 2020 avholdt 19 kurs og arrangementer med i alt 1275 deltakere. Det vises til detaljert oversikt på side 32.

Årskonferansen

Som så mye annet i 2020 måtte også Norsk Vanns årskonferanse gjennomføres digitalt for første gang. Konferansen ble arrangert 8.–9. september med studio hos The Assessment Company i Oslo og i Trondheim, med 521 deltakere. Det ble holdt 4 digitale miniseminarer på 2,5 timer før og etter lunsj begge dager. Temaene for seminarene var samfunn, avløp, vann og digitale løsninger i vannbransjen. Deltagelsen dette året var kostnadsfri for deltakerne. Årsaken ligger tilbake til årsmøtet i 2018 hvor deler av Norsk Vanns ikke benyttede midler ble satt av til å redusere avgiften på fremtidig årskonferanse, til gode for våre medlemmer.

Prisutdelinger

Ettersom årskonferansen ble gjennomført digitalt ble ikke prisene for 2020 utdelt i forbindelse med festmiddagen, slik de vanligvis gjør. Men markeringer ble det lokalt likevel. Godt Vann Drammensregionen fikk Bærekraftprisen 2020. Omdømmeprisen 2020 gikk til Tromsø kommune. Narvik Vann KF mottok prisen for Mest aktive organisasjon 2019/2020, og prisen for Årets mest aktive person gikk til Sigurd Grande, Oslo kommune, VAV. For prisen Årets bedreVANN-kommune, se omtale under «bedreVANN».

Norsk Vanns fagtreff

10.–11. mars ble årets fagtreff avholdt på Gardermoen, med 267 deltakere. Dette var rett før landet «stengte ned». Dag 1 inneholdt 4 paralleller: Beredskap og krisehåndtering i vannbransjen, Modellering, Avløp – regulering, behandling, dimensjonering og planer, og Koaguleringsforum og UV. Dag 2 inneholdt 3 paralleller med temaene Ledningsnett – nye prosjekter og utfordringer, Erfaringer med valg av prosess ved nye vannbehandlingsanlegg og Avløp; resipienter, miljøgifter og rensekrav.

Studie i beredskap og krisehåndtering

Høgskolestudiet «Beredskap og krisehåndtering for vannbransjen» fortsatte i 2020. På våren fullførte kull 2 grunnstudiet (første år). Kull 3 startet opp på grunnstudiet på høsten og blir ferdige våren 2021. Samtidig var det en glede å kunne sette i gang et kull på det nye påbygningsstudiet fra høsten 2020. «Beredskap og krisehåndtering for vannbransjen» er et samlingsbasert deltidsstudium, og hvert studieår gir 30 studiepoeng. På grunn av covid-19 måtte fysiske samlinger delvis gjennomføres digitalt i 2020. Høsten 2020 har rett i underkant av 100 personer fra vannbransjen vært gjennom studiet eller påbegynt studiet, noe som er et viktig kompetanseløft for bransjen.

Nettverkssamlinger

De planlagte samlingene for VASK-nettverket, IKS-nettverket og KF/AS-nettverket ble alle avlyst i 2020 grunnet covid-19. Det planlegges for ordinære samlinger i 2021.

Samlingen for driftsassistansene (DA-samling) ble gjennomført som vanlig på Hamar 21.–22. januar.

Den årlige «Astoriasamlingen» på Hamar, som omfatter Norsk Vanns tre fagkomiteer og styret, ble i 2020 avlyst. Samlingen ble erstattet med rene komitemøter som behandlet de årlige «Astoria-sakene», samt et separat styremøte med det nye styret. Alt dette foregikk digitalt, og begrunnelsen var selvsagt covid-19 som viste en økt smittetendens senhøstes.

Vann- og avløpsjuskonferansen

25.–26. november ble Vann- og avløpsjuskonferansen arrangert. Dette var den aller første juskonferansen i Norsk Vanns egen regi, og var opprinnelig planlagt gjennomført på Gardermoen. Isteden ble det en heldigital konferanse med studio på Hamar og med teknisk bistand av firmaet D3. 177 deltakere fulgte oss under konferansen, og blant temaene var den årlige VA-jus oppdateringen, kommunale planer, etablering av vann- og avløpsanlegg, forvaltning av vann- og avløpsanlegg, kommunal forurensningsmyndighet og gebyr og selvkost.

Norsk Vanns kurs

Norsk Vanns kursstrategi for 2017–2022 har som overordnet mål å tilby medlemmer og andre i vannbransjen et bredt tilbud av relevante, kompetanse-givende kurs og seminarer. Videre er det et mål at kursinnhold og formidlingsmetoder tilpasses brukernes behov for effektiv tid til læring. Et kursutvalg bestående av 5 representanter bistår sekretariatet

med å gjennomføre den nye kursstrategien.

Da pandemien brøt ut i mars måtte Norsk Vanns kursavdeling, som så mange andre, tenke nytt rundt gjennomføring av kurs og arrangementer. Flere kurs har blitt lagt om fra å være fysiske til å bli digitale.

Det har blitt lagt ned betydelig arbeid i å konvertere fysiske kurs til digitale flater – og forelesninger, gruppearbeid og dialog med deltakerne må gjennomføres annerledes. Det første kurset vi gjennomførte digitalt var «Kurs i kommunalt tilsyn av mindre avløpsanlegg». Til nå har vi arrangert 3 slike kurs med til sammen 55 deltakere. «Kurs i vann- og avløpsrett» og kurset «Innføring i NoDig metoder», ble begge gjennomført digitalt på høsten. I tillegg har vi kjørt konferansene «Vann- og avløpsjus» og «Fagtreff» digitalt for første gang, i tillegg til heldigital opptaksdag i traineeVANN.

Grunnkurs for driftsoperatører som startet opp før pandemien, ble søkt gjennomført fysisk på høsten. Vi gjennomførte noen kursuker, men det er tre kurs som sluttføres digitalt i 2021.

Teorikurs for fagbrev (VAT)/KP over to semester, høsten 2019 og våren 2020, ble på grunn av pandemien avsluttet høsten 2020. Det var 10 som fullførte kurset.

Det arbeides med en omstrukturering av driftsoperatør-opplæringen og i den forbindelse utvikling av nytt digitalt læremateriell. Læremateriell for vannkurs er prioritert og en ny kursportal etableres. Det er videre igangsatt utarbeidelse av digitalt læremateriell for en felles introduksjonsdel for alle som ønsker å ta driftsoperatør-opplæring i henholdsvis vannbehandling, avløpsbehandling eller transport (ledningsnett).

For en fullstendig oversikt over kurs og arrangementer, se side 32.

Medlemmene i kursutvalget:

Bjarne Ulvestad, FjellVAR AS
Geir Baustad, Stjørdal kommune
(ble pensjonist ca. 1. april)

Magne Lorentzen, Vannassistenten i Vest-Agder
Bjørn Rosseland, Oslo kommune
Rune Wiggen, Christian Thams fagskole

Deltakere på Norsk Vanns grunnkurs 2016 – 2020

ÅR	2016	2017	2018	2019	2020
Driftsoperatørkurs Vann	51	75	39	77	33
Driftsoperatørkurs Avløp	53	52	58	17	47
Driftsoperatørkurs VA-transportssystemer	47	17	19	12	20
Innføringskurs i vann og avløp	26	63	36	29	26

ADK-opplæringen

De fleste kommuner krever ADK1-sertifikat for ansvarlig person ved bygging av ledningsanlegg for vann og avløp. Et eget råd med representanter fra Maskinentreprenørenes Forbund, Rørentreprenørene Norge, lærestedene, Norsk Vanns medlemmer og Norsk Vann styrer arbeidet med ADK-ordningen. Norsk Vann har sekretariatsfunksjon for rådet.

2020 ble et annerledes år på grunn av koronapandemien. Våren ble preget av lite kursaktivitet hos flere av lærestedene, men dette tok seg opp frem mot sommeren og utover høsten.

Rådets hovedaktiviteter har vært behandling av løpende saker bl.a. søknader om ny faglig leder på godkjente læresteder, søknader om å bli godkjent lærested og søknad om å få gjennomføre nettbaserte kurs og innspill i arbeidet med eksamensoppgaver. Rådet fulgte opp vedtak om retningslinjer for nettbaserte kurs med en veiledning. Det planlagte lærermøtet i trøndelag måtte avlyses og i stedet ble det et digitalt dagsmøte. Det ble i 2020 avholdt kurs ved 7 læresteder, og det ble utstedt 607 sertifikater. I tillegg gjennomførte 379 deltakere resertifiseringskurs, da de som har tatt ADK1-kurs etter 2008 har krav om resertifisering etter 6 år. Det har vært avholdt kurs ved færre læresteder enn i 2019, men antall utstedte sertifikat er høyere. Planlagte kvalitetsbesøk ble på grunn av pandemien ikke gjennomført, da de aktuelle lærestedene ikke arrangerte kurs. For mer informasjon, se egen årsberetning for ADK som ligger på norsk vann.no.

Nasjonalt senter for vanninfrastruktur

Det nye kompetansesenteret for vannbransjen ble i utgangen av 2019 etablert som eget aksjeselskap. Eierskapet er fordelt med 60 % på offentlige eiere (NMBU, Norsk Vann og VASK-kommunene) og 40 % private (produsenter, grossister, bransjeforeninger). Fra 1. september tiltrådte Sjur Tveite som daglig leder for selskapet. Det har i 2020 vært arbeidet med prosjektering av bygninger og anlegg, samt utarbeidelse av søknader om rammetillatelse og annet underlag for nødvendig offentlig godkjenning av anlegget.

Norsk Vann bidrar med ressurser til selskapets administrasjon og styre. Et viktig fokus har vært og er å få på plass toppfinansiering av senteret. Statlig etableringsstøtte utgjør ca. 40 % av prosjektets totalkostnad, øvrig finansiering må skaffes til veie fra bransjen selv. Bygging av senteret er forventet å starte høsten 2021 med åpning senhøstes 2022.

Jus-veiledning

Norsk Vanns juridiske veiledning er populær. Det åpne tilgjengelige tilbudet på vår nettside va-jus.no hadde rekordhøyt besøk i 2020. I tillegg svarte Norsk Vanns jurister på 202 spørsmål fra andelseierne om store og små juridiske problemstillinger.

Nettsiden va-jus.no er en viktig åpen informasjonskanal om gjeldende vann- og avløpsrett, med 37 612 unike besøk i løpet av året. Mest populært er det å sjekke svarene som er lagt ut på tidligere stilte spørsmål, men det leses også i Norsk Vanns bok Vann- og avløpsrett.

2016	2017	2018	2019	2020
15 483	17 952	20 925	29 699	37 612

Utvikling i antall unike besøkende på va-jus.no. Gjennomsnittlig tid per besøk i 2020 var på 4:32 minutter.

Godt over 200 av våre andelseiere deltar nå i Norsk Vanns juridiske nettverk på Facebook.

Vi gjennomførte ett digitalt kurs i vann- og avløpsrett med 20 deltakere.

Norsk Vann Prosjekt

Norsk Vanns prosjektsystem er en viktig bærebjelke for kunnskapsutvikling og kunnskapsdeling på vannområdet og blir gjerne kalt «vannbransjens verktøykasse».

Gjennom prosjektene engasjeres ressurspersoner og kompetansemiljøer slik at utfordringer for vannbransjen løses sammen. Mange av Norsk Vanns medlemmer er aktive og bidrar tungt inn i dette arbeidet. Kunnskapsutviklingen legger blant annet grunnlag for kurs, beste praksis, Vannstandard, dialog med myndigheter og arbeid med rammevilkår. Arbeid med prosjekter er følgelig et viktig fundament for Norsk Vanns arbeid.

Deltakelse i Norsk Vanns prosjektsystem er forbeholdt andelseierne. Ca. 94 % av andelseiernes innbyggere er representert i prosjektsystemet. Prosjektforslag fremmes av komiteer, arbeidsgrupper og medlemmer. De innkomne forslagene prioriteres etter et sett med kriterier vedtatt av årsmøtet, og prosjektgjennomføringen styres av representanter for andelseierne. De aller fleste prosjekter munner ut i en rapport/veiledning. Disse er fritt tilgjengelig for alle deltakere i prosjektsystemet og for organisasjoner/firmaer som abonnerer på prosjektresultatene. For øvrig formidles resultatene gjennom infoblader, artikler, foredrag osv.

Resultater fra Norsk Vann Prosjekt

Primærrens - status og renseeffekter 10 år etter (B24)

Miljøverndepartementet og SFT (i dag Miljødirektoratet) tok i 2004 initiativ til et program for utvikling av teknologi for primærrensing av kommunalt avløpsvann: PRIMÆRRENS. I denne rapporten er det samlet driftserfaringer for perioden etter 2005, og hvilke renseresultater anleggseiere har oppnådd med mekanisk rensing på renseanlegg underlagt krav om primærrensing. Totalt er 20 silanlegg besøkt/kartlagt der driftserfaringer og resultater er gjennomgått. Særlig har det vært undersøkt hvordan anleggseiere har fulgt opp anbefalingene fra 2005 omkring karakterisering av avløpsvann, silingshastigheter, returstrømmer, samt om rensekraft oppfylles. Undersøkelsen omfatter silanlegg med organisk belastning fra 2000 til 41 000 pe.

Forprosjekt Digital vannstatistikk (B25)

I dag brukes det mye ressurser på rapportering til de statlige innrapporteringssystemene MATS, Miljødirektoratet og KOSTRA. Det er også misnøye med kvaliteten på det som rapporteres og det er mange som mener at dagens system er for omfattende. Norsk Vann har gjennomført et forprosjekt for å vurdere muligheten for større grad av digitalisering av den obligatoriske rapportering til myndighetenes datasystem. Et annet mål med prosjektet har vært å se på hvilke endringer som bør gjøres for å dekke vannbransjens behov for resultatvurdering og benchmarking av bransjens viktige framtidsutfordringer.

Kunnskapsbehov innen overvann og klimatilpasning (B26)

Formålet med denne rapporten har vært å identifisere de kunnskapsbehov knyttet til overvann og klimatilpasning bransjen står overfor. Basert på en gjennomgang av utvalgt litteratur er det foreslått 22 kunnskapsbehov. Forslagene er videre bearbeidet gjennom en workshop. I tillegg ble det utsendt en spørreundersøkelse til Norsk Vann sine medlemmer for å kartlegge hvilke behov kommunene erfarer. Resultater fra workshopen og spørreundersøkelsen viser at bransjen erfarer betydelig kunnskapsbehov knyttet til overvann og klimatilpasning. For å dekke de uttrykte kunnskapsbehov er det foreslått fire pakker som omhandler 1) vurderinger i planfase, 2) beregninger av mengder og kvalitet, 3) dimensjonering og utforming av tiltak og 4) utførelse, drift og vedlikehold av tiltak.

Kummer – klassifisering og tilstandsvurdering (252)

I Norsk Vanns rapporteringssystem finnes det i dag ulike rapporter for karakterisering og tilstandsvurdering av vann- og avløpsledninger, men det har ikke vært noe tilsvarende for kummer. For effektivt å kunne karakterisere og vurdere hvilke kummer som bør rehabiliteres er det nødvendig å ha en veiledning for rapportering og vektning av observasjoner. Målet med prosjektet har vært å utarbeide en metode for klassifisering og tilstandsvurdering av kummer for å kunne prioritere hvilke kummer som skal rehabiliteres. Rapporten gir veiledning og setter krav til utførelse, utstyr og rapportering av kuminspeksjon.

Mikroplast i avløpsvann, avløpsslam og jord – en litteraturgjennomgang (253)

Det er laget en oversikt over publisert vitenskapelig litteratur på mikroplast i avløpsvann, avløpsslam og jord. Oversikten viser at moderne avløpsrensing fjerner 90 % eller mer av all mikroplast i avløpsvannet. Studier av virkninger av mikroplast på plantevekst og dyreliv i jord antyder at effekter ikke er påvisbare ved mikroplastkonsentrasjoner under 0,1 % (1 g/kg tørr jord), og at normal bruk av avløpsslam som jordforbedring tilfører en mikroplasmengde som er vesentlig mindre enn dette (0,01-0,02 g/kg tørr jord). Det er ikke påvist opptak av mikroplast fra jord til planter. Mikroplast brytes bare langsomt ned i jord, og akkumulative virkninger av bruk av avløpsslam på jordbruksjord over svært lang tid kan derfor ikke utelukkes. Totalt tilsier studien likevel at eventuelle virkninger av mikroplast i avløpsslam og jordbruksjord sannsynligvis ikke vil medføre påvisbare effekter på jordbiologi, jordbruksproduktivitet eller matvaresikkerhet innenfor en relativt lang tidshorison.

Forvaltning av nedbørsfelt for overflatevannkilder – en veiledning (254)

Rapporten gir en systematisk oversikt over faktorene som har betydning for forvaltning av nedbørsfelt til drikkevannskilder, inkludert relevante rammebetingelser og kunnskapsstatus på forurensende aktiviteter og kilder. Et omfattende kapittel om ulike tiltak tar for seg alt fra overordnede føringer for å bedre vannkvaliteten til mer detaljerte enkelttiltak. En «verktøykasse» som omhandler metoder for bedømmelse av risiko blir presentert. Samhandling har gjennomgående blitt vektlagt i rapporten, og i et eget kapittel beskrives kort de ulike offentlige aktører. Avslutningsvis presenteres oppsummering og anbefalinger.

Bærekraftig fremmedvannsandel – modell for vurdering av riktig nivå (255)

Målet med prosjektet har vært å utarbeide en metodikk for å beregne bærekraftig fremmedvannsandel for den enkelte kommune, og gi gode eksempler på hvordan man kan jobbe systematisk med problemstillingen.

Regnearkene som er utarbeidet i prosjektet vil hjelpe den enkelte kommune til å finne vannbalansen i avløpssystemet og ut fra det beregne hva som vil være bærekraftig fremmedvannsandel for egen kommune.

Veiledning for dimensjonering av avløpsrenseanlegg (256)

Denne veiledningen gir anvisninger for prosess teknisk dimensjonering av renseanlegg for kommunalt avløpsvann, samt for behandling av slam. Det tas utgangspunkt i avløpsbestemmelsene i forurensningsforskriften og i norsk tradisjon innen avløpsrensing og slambehandling. Veiledningen dekker konvensjonelle renseanlegg for mer enn ca. 50 pe. Den omfatter ikke minirensanlegg og naturbaserte anlegg, men inneholder et avsnitt om dimensjonering av renseanlegg for turistområder.

Etablering og drift av mindre avløpsanlegg – veiledning for huseier, foretak og kommune (257)

Dette prosjektet er utarbeidet som et hjelpemiddel for flere målgrupper, i forbindelse med valg, prosjektering, dokumentasjon, utførelse og søknadsbehandling av mindre avløpsrenseløsninger. Veiledningen er vel egnet for huseier, foretak som bistår huseier med å dokumentere og søke om utslippstillatelse, utførende foretak og saksbehandlere i kommunen. Veiledningen skal øke kompetansen om forvaltning av små avløpsanlegg hos forurensningsmyndigheten og byggesaksmyndigheten i kommunen, og bidra til bedre informasjon og veiledning fra kommune til anleggseier og ansvarlige foretak. Økt kompetanse i alle ledd vil øke kvaliteten på søknader og bidra til å redusere feil/mangler ved etablering av anlegg, som til sammen bidrar til at forurensingen reduseres.

Rekrutteringsbehov i vannbransjen – Status og prognoser 2020 – 2050 (258)

I januar 2019 satte styret i Norsk Vann ned en arbeidsgruppe som skulle se på effektiv organisering av vann- og avløpstjenestene fremover. Arbeidsgruppen, og Norsk Vanns samfunnskomité, ønsket å få oppdaterte tall på kompetansebehov i vannbransjen. Hvor mange fagarbeidere, ingeniører og sivilingeniører trenger vi de neste årene for å dekke kompetansebehovet og ha nok ressurser til å løse daglig drift, vedlikehold av anlegg og ledningsnett, og investere nytt? Klimaendringer, befolkningsvekst i sentrale strøk og fraflytting i rurale strøk, samt etterslep på infrastrukturen, tilsier at vannbransjen må ha flere ansatte i årene som kommer.

Hovedmål:

Norsk Vann skal stimulere til innovasjon og til at vannbransjen tar en tydelig posisjon i det grønne skiftet

Nasjonal bærekraftstrategi for vannbransjen

I 2020 har Norsk Vann fortsatt arbeidet med å utvikle verktøy for å hjelpe medlemmene til å sette egne mål for bærekraft i egen organisasjon. Vi har ferdigstilt første versjon av klimakalkulatoren for måling av vannbransjens klimafotavtrykk, Norsk Vann rapport 251/2020. Resultatet ble presentert i årets bedreVANN-rapport. For brukerne av klimakalkulatoren er det opprettet et brukerforum/nettverk for å høste erfaringene med bruk og for å utvikle verktøyet videre. Her deltar 22 kommuner/selskap.

Det ble også gitt ut en rapport med tilhørende regneark for å beregne bærekraftig nivå av fremmedvann, Norsk Vann rapport 255/2020. Det ble og opprettet en arbeidsgruppe for fremmedvann på slutten av året, som en del av avløpsnettverket.

Teknologiutvikling og innovasjon

Teknologiutviklingsnettverket i Norsk Vann består av representanter fra de største kommunene og interkommunale selskaper, og har som formål å få i gang prosjekter for å finne løsninger for felles behov. Flere kommuner har fått støtte fra Forskningsrådet eller Innovasjon Norge for å delfinansiere FoU-prosjekter som gjennomføres i samarbeid med forskningsmiljøer og næringslivet. I 2020 startet blant annet Drammen kommune opp et innovasjonsprosjekt i offentlig sektor der målet er å utvikle et «brukervennlig verktøy for planlegging og fornyelse av VA-nett». Oslo-, Bergen- og Trondheim kommune, Norconsult, Multiconsult og Norsk Vann deltar også. Bærum og Lørenskog kommune lyste i 2020 ut en konkurranse om innovasjonspartnerskap for «å utvikle en løsning som skal bidra til helhetlig beslutningsunderlag for overvannshåndtering», med deltagelse fra Norsk Vann og flere følgekommuner. Det ble også søkt om nye prosjekt i 2020. Innovasjonsprosjektet «LEAKNOR – lekkasjereduksjon i Norges drikkevannsnett», som ledes av Oslo VAV med hele 20 partnere inkludert Norsk Vann, er innvilget støtte fra Forskningsrådet. Prosjektene BARRINOR, som ser på «metoder for å kartlegge og overvåke hygieniske barrierer ved norske vannbehandlingsanlegg», og SLAMINOR, som omhandler «optimal behandling og disponering av vannverkslam og returstrømmer», der henholdsvis 12 og 9 vannverk deltar, er pågående Norsk Vann prosjekter der spleiselag bidrar med finansiering av FoU.

Norsk Vann deltok i 2020 også i FoU-prosjekter ledet av forskningsmiljøer, som partner eller i referansegruppe, deriblant STOP-IT, Digital Water City in Norway, SURF, Recover og Wider Uptake. Norsk Vann og flere av Teknologiutviklingsnettverkets medlemmer deltok i arbeidet med SFI-WIN (Water Infrastructure). Dette er NTNUs initiativ for å forsøke å etablere et nytt senter for forskningsdrevet innovasjon, en 8-årig storsatsing med til sammen 28 norske partnere. På tross av en meget god evaluering ble finansiering av SFI-WIN avslått av Forskningsrådet i 2020. Prosessen med søknaden har likevel ført til mer samarbeid mellom flere av aktørene i mindre prosjekter.

Norsk Vann deltok i styret i foreningen VAnnforsk, for å fremme samarbeid i hele vannbransjens verdikjede, og sikre god koordinering med eget innovasjonsarbeid. I desember 2020 inngikk VAnnforsk avtale med SINTEF om sekretærtjeneste.

Vannbransjens innovasjonskonferanse ble arrangert digitalt den 3. september med Norsk Vann som medarrangør, i samarbeid med Tekna, Vannklyngen, VAnnforsk og Oslo kommune.

Arbeidsgruppe for mikroplast

Gruppen fullførte i 2020 arbeidet med en rapport om mikroplast, som er en oversikt over publisert vitenskapelig litteratur på mikroplast i avløpsvann, avløpslam og jord. Oversikten viser at moderne avløpsrensing fjerner 90 % eller mer av all mikroplast i avløpsvannet. Studier av virkninger av mikroplast på plantevekst og dyreliv i jord antyder at effekter ikke er påvisbare ved mikroplastkonsentrasjoner under 0,1 % (1 g/kg tørr jord), og at normal bruk av avløpslam som jordforbedring tilfører en mikroplastmengde som er vesentlig mindre enn dette (0,01-0,02 g/kg tørr jord). Det er ikke påvist opptak av mikroplast fra jord til planter. Mikroplast brytes bare langsomt ned i jord, og akkumulative virkninger av bruk av avløpslam på jordbruksjord over svært lang tid kan derfor ikke utelukkes. Totalt tilsier studien likevel at eventuelle virkninger av mikroplast i avløpslam og jordbruksjord sannsynligvis ikke vil medføre påvisbare effekter på jordbiologi, jordbruksproduktivitet eller matvaresikkerhet innenfor en relativt lang tidshorisont.

Sirkulær økonomi

Vann- og avløpsanleggene i kommunene kan bidra til det grønne skiftet og en mer sirkulær økonomi, gjennom bl.a. økt produksjon av ren energi og biogass, og økt utnyttelse av ressursene i avløpet. Flere pågående prosjekter der Norsk Vann er involvert adresserer sirkulær økonomi, som Recover-prosjektet i regi av bl.a. SINTEF, NTNU og NMBU, samt flere sentrale medlemmer. En del av dette videreføres i EU-prosjektet Wider Uptake.

NMBU og NIBIO har fått midler av Forskningsrådet til å etablere «Forum for sirkulær økonomi i norsk avløpsbransje». Forumet er åpent for alle som jobber med avløp og slamhåndtering og vil legge til rette for kommunikasjon og kompetanseutvikling. For å realisere potensialet i den sirkulære økonomien er det imidlertid behov for mer fremtidsrettede og avklarte rammebetingelser på avløps- og gjødselvarerområdet, for å kunne utvikle dagens avløpsrensaneanlegg til morgendagens ressursbehandlingsanlegg. Norsk Vann er tydelig i dialog med myndighetene på at vi trenger:

- Regelverk som stimulerer til å lage nye produkt basert på kretsløpsressurser
- Regelverk som stimulerer til innovasjon og til å lage nye produkter basert på ressursene
- Ikke-diskriminerende regelverk som ikke skiller på opphavet til det nye produktet, men som stiller nødvendige kvalitetskrav til sluttproduktet
- End-of-waste kriterier

En fungerende sirkulær økonomi må også sikre at forurensninger og miljøgifter ikke spres videre i kretsløpet. Som et ledd i dette, ble det satt i gang et Norsk Vann prosjekt som skal bidra til å etablere en strategi for den norske vannbransjen med hensyn til en helhetlig tilnærming til kilder og tiltak for mikroforurensninger og legemidler som havner i miljøet, spesielt via utslipp til avløpsvann, avløpsslam og resipient.

Resultatmål:

Norsk Vann skal stimulere til økt effektivitet og gjennomføringsevne i vannbransjen

bedreVANN 2019

76 kommuner og 9 interkommunale vann- og avløps-selskap har vært deltakere i bedreVANN i 2019, der 3,24 millioner innbyggere er tilknyttet VA-tjenestene. Dette er 72 % av de 4,53 millioner innbyggerne som er tilknyttet kommunalt nett i Norge. Datagrunnlag for bedreVANN på nivå 1 er hovedsakelig importerte data fra KOSTRA, Mattilsynet og Miljødirektoratet fra kommunenes pålagte rapportering til disse instansene. En del supplerende data om tjenestekvalitet, energi (nivå 2) og investeringer (nivå 2) har deltakerne rapportert direkte i bedreVANN dataverktøyet. Informasjonsmøte for nye og eksisterende brukere ble avholdt 23. januar på Gardermoen, og dette ble også streamet. Brukermøtene for kommuner og IKS i juni ble avholdt kun digitalt.

2019-resultatene i kommunene mht. tjenestekvalitet ligger i gjennomsnitt på samme nivå som i 2014 for både vann og avløp. På vannforsyning er det lite forbedring å spore på reduksjon av vanntapet og mange innbyggere mangler fortsatt en god alternativ forsyning. På avløp er det fortsatt mange av de store rensesanleggene som ikke overholdt rensekravene i 2019, og for mange kommuner har ikke dokumentasjon på overløpsutslippene. Norsk Vann har utviklet et verktøy for måling av vannbransjens klimafotavtrykk, som er testet ut i pilotkommuner og interkommunale selskap i 2019. Det samlede avtrykket for bransjen er i 2019 beregnet til 740 000 tonn CO² ekv., som utgjør ca. 10 % av kommunesektorens fotavtrykk.

Resultatrapporten er tilgjengelig for alle og kan lastes ned fra bedrevann.no. Her ligger også åpne web-rapporter med muligheter for å benchmarke deltagerkommunenes resultater med andre utvalgte kommuners tilstand og kostnader for VA-tjenestene. Kommuner som ønsker det kan lage lenker til disse rapportene på egne hjemmesider. Aurskog-Høland fikk prisen for årets bedreVANN-kommune 2019.

Digitalisering

Økt digitalisering vil gi mange gevinster, samtidig som det er et komplekst område med mange aktører. Norsk Vann har inkludert digitalisering i sitt innovasjonsarbeid og har deltatt aktivt i ulike prosjekter innen dette området (Digital Water City Norway, Stop IT, utvikling av VannCIM m.v.). Informasjon om erfaringer

og muligheter er delt ved at dette har vært tema på årskonferanse og fagtreff. Norsk Vann deltar utover dette på ulike arenaer for å overvåke og koordinere, og følge problemstillinger som Norsk Vann naturlig kan jobbe videre med. Det er arbeidet med SINTEF m. fl. om workshop for å kartlegge behov innen digitalisering, diskutere pågående initiativ, muligheter og utfordringer (arrangeres i 2021).

Arbeidsgruppe for smarte vannmålere

Utviklingen i vannbransjen går i retning av at stadig flere abonnenter vil få installert vannmålere, og at vannmålere som installeres eller skiftes ut fremover blir såkalte smarte vannmålere der blant annet overføring av målerdata skjer automatisk. For å utrede og belyse utfordringer og fordeler ved å installere og ta i bruk smarte vannmålere, opprettet Norsk Vann i 2018 en egen arbeidsgruppe for dette. Arbeidsgruppa fortsetter sitt arbeid i 2021.

Vannstandard

Norsk Vann har gjennom hele året hatt fokus på arbeidet med å kvalitetssikre og videreutvikle de to produktene VA-norm og VA/Miljø-blad til et nytt produkt. Det er prioritert å komme frem til de riktige kravene og tilhørende veiledning fra VA-normen med tilhørende VA/Miljø-blader først. VA/Miljø-bladene som ikke er knyttet til VA-normen vil bli prioritert senere. Rådet for Vannstandard, med rådsmedlemmer oppnevnt av NKF og Norsk Vann, bistår Norsk Vann i arbeidet. I løpet av 2020 ble Stiftelsen for VA/Miljø-blad formelt opphevet, et arbeide som har tatt lang tid. For mer informasjon, se egen årsberetning for Vannstandard på norskvann.no.

Arbeidsgruppe for effektiv organisering av vann- og avløpstjenestene

Arbeidsgruppen for effektiv organisering ble oppnevnt av styret i 2019, og skal jobbe frem til juni 2021. I 2020 hadde arbeidsgruppen 7 møter. Årets første møte i januar ble avholdt i Drammen, mens øvrige møter ble gjennomført på Teams. Noe av det arbeidsgruppen jobbet med i 2020 var gjennomgang av KOSTRA-data og analyse av disse. Denne oppgaven ble utført av Kinei AS på vegne av gruppa. Videre hadde arbeidsgruppa møter med NVE, RME, MEF, Huseierne og Avfall Norge for å få innspill fra andre aktører og bransjer. Arbeidsgruppa bestilte også en større utredning for

å se på hvordan effektivitet kan måles i bransjen, og hva effektiviseringspotensialet er. Dette oppdraget ble tildelt Senter for økonomisk forskning ved NTNU, og de leverer sin rapport i 2021 som et viktig faktagrunnlag for arbeidsgruppa. Arbeidsgruppa hadde også planlagt en studietur til DANVA i Danmark, men denne ble avlyst grunnet korona. Leder i arbeidsgruppa ga en løypemelding under årskonferansen.

Oppslag og debatt i media

I 2020 hadde Norsk Vann 35 saker i media, mot 91 året før. Årsaken til den kraftige reduksjonen i antall saker fra 2019 er Askøy-saken, som i 2019 påvirket mediebildet i stor grad. De fleste av «egne» saker i 2020 hadde god spredning i mange lokalaviser. Halvparten av mediasakene var initiert av Norsk Vann mens vi i de øvrige sakene uttalte oss på bakgrunn av henvendelser. Vi sendte ut 6 kronikker hvorav en av dem var i samarbeid med FHI. Dette var et tilsvær på en kronikk i Aftenposten, hvor det ble stilt spørsmål ved om koronaviruset kunne smitte via vann og avføring. Vi sendte ut 4 pressemeldinger i løpet av året med titlene «Innbyggerne er fornøyde med vann- og avløpstjenestene», «Utviklingen i vann- og avløpstjenestene går sakte (bedreVANN)», «Bærekraftsprisen til Godt Vann Drammensregionen» og «Mest aktive organisasjon 2019-2020 er kåret».

Innbyggerundersøkelser

Vi gjennomførte i løpet av året 4 innbyggerundersøkelser i regi av Sentio. Undersøkelsene ble gjennomført som webundersøkelser og hadde temaene «Norsk Vanns omdømme blant beslutningstakere i kommuner/stortinget og blant befolkningen», «Brukertilfredshet, kvalitet og tillit», «Stikkledninger og overvann» og «Bærekraftig bilvask». Siden juli 2017 har vi gjennomført 14 innbyggerundersøkelser via Sentio, og dette prosjektet er nå avsluttet.

Nettsider

Norsk vann.no er organisasjonens primære kommunikasjonskanal og her presenteres egne nyheter. I 2020 ble det publisert over 200 nyhetssaker på norsk vann.no. Egne og andres arrangementer ble lagt ut i VANN-kalenderen. Medlemmene benyttet seg av muligheten for å kostnadsfritt lyse ut stillinger på nettsiden, og dette er et stadig mer populært tilbud. I 2020 ble det i tillegg til våre vanlige nyhetssaker på nett annonsert

60 ledige stillinger i vannbransjen. I tillegg kommer sommerjobber som ble annonsert på vannkunnskap.no. På slutten av året ble omlegging og fornying av norsk vann.no påbegynt, og nye nettsider for Norsk Vann skal etter planen lanseres før sommeren 2021.

2016	2017	2018	2019	2020
123 352	139 760	190 094	153 464	142 173

Antall besøkende på norsk vann.no 2016-2020. Fra 2020 har vi endret rapporteringen fra «besøkende» til «unike besøkende» på nettsiden, og det er årsaken til den tilsynelatende nedgangen. Realiteten er en økning, antall besøkende i 2020 (dvs. at én besøkende nettsiden flere ganger) var 164 281. Gjennomsnittlig tid per besøk i 2020 var på 5:35 minutter.

Vannspeilet

Vannspeilet ble utgitt i fire utgaver i 2020, med et trykt opplag på 2000 eksemplarer. I tillegg var det ca. 550 elektroniske mottakere. Bladet ble også publisert i en bladbar versjon på norsk vann.no, og var tilgjengelig for nedlasting for alle.

Sosiale medier

Norsk Vann er aktive på Facebook, og har også konto på Twitter, LinkedIn og Instagram. I slutten av 2020 var det ca. 2700 som fulgte oss på Facebook og 1050 som fulgte oss på Twitter. Dette er en økning fra 2019. De aller fleste nyhetssaker som ble publisert på norsk vann.no ble også publisert på Facebook, hvor mange av medlemmene og samarbeidspartnere følger oss. I tillegg brukes også Facebook til å vise glimt fra Norsk Vanns mangfoldige møte- og arrangementsvirksomhet.

Nyhetsbrev

I 2020 sendte vi ut 46 elektroniske nyhetsbrev. Nyhetsbrevene ble sendt ut hver fredag med linker til ukens oppslag på norsk vann.no. I snitt leste hver tredje mottaker nyhetsbrevene. Nyhetsbrevene ble sendt ut til ca. 3400 mottakere.

Kommunikasjonsnettverk

Norsk Vanns kommunikasjonsforum på Facebook talte ved utgangen av året ca. 250 medlemmer. Det er stadig økende interesse for å delta i nettverket.

Handlingsplan

Med utgangspunkt i strategiplanen for Norsk Vann 2019-2022, vedtok styret i januar handlingsplanen for 2020. Strategi- og handlingsplan har vært styrende for Norsk Vanns virksomhet gjennom året.

Arbeidsgruppe for evaluering av Norsk Vanns kontingentsystem

Styret oppnevnte denne arbeidsgruppen i 2020. Bakgrunnen er vedtak fra årsmøtet 2015, om at kontingentsystemet skulle vurderes etter at kommunereformen var gjennomført. Hensikten med dette vedtaket var å sikre at endringer i kommunestruktur ikke skulle få negative innvirkninger på inntektene til medlemsorganisasjonen.

Arbeidsgruppens mandat er å vurdere Norsk Vanns inntektssystem, videre om det er hensiktsmessig å integrere dagens tilleggstjenester i basistilbudet, samt foreta en gjennomgang av fordeling av kontingenter og rabatter. Arbeidsgruppens innstilling skal etter behandling i styret i juni 2021 legges fram for vedtak i årsmøtet 2021.

Medlemskontakt

Gjennom styret, komiteer, kursutvalg, arbeidsgrupper, prosjektgrupper samt gjennom ulike medlemsmøter

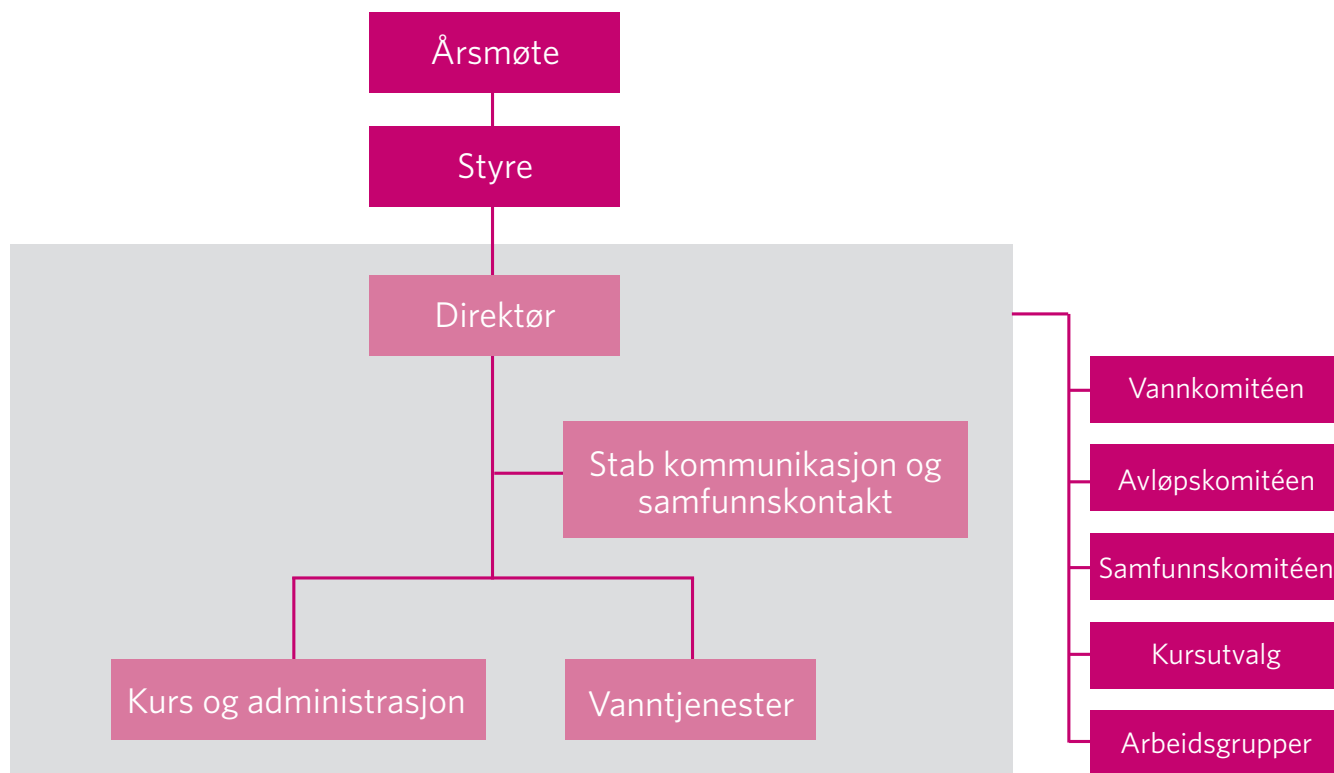
og arrangementer har sekretariatet en utstrakt og verdifull medlemskontakt. Dette sikrer god forankring av prioriteringer og av synspunkter som Norsk Vann fronter på vegne av medlemmene. Covid-19 har medført at man ikke har kunnet gjennomføre fysiske møter i 2020, men dette har blitt løst ved å ta i bruk digitale plattformer.

Årsmøtet

Årsmøtet i Norsk Vann, som ble arrangert 3. november, ble for første gang gjennomført digitalt. 33 stemmeberettigede medlemmer var representert på møtet. I tillegg deltok 6 øvrige personer fra andelseierne, 2 fra tilknyttede organisasjoner / observatører og 10 fra sekretariatet i Norsk Vann. I alt var 51 personer til stede. Tradisjonelle årsmøtesaker som regnskap, årsberetning, budsjett og valg sto på agendaen.

Arbeidsmiljø i sekretariatet

Det er ikke foretatt endringer i organiseringen av sekretariatet i løpet av 2020. Det legges vekt på jevnlig måling av medarbeidertilfredshet og arbeidsmiljø gjennom medarbeiderundersøkelser. På slutten av 2020 ble en ny måling gjennomført etter 10-FAKTOR modellen. Den pågående covid-19 pandemien la store begrensninger på fysisk kontakt og samspill mellom

Organisasjonskart Norsk Vann BA

medarbeiderne mesteparten av 2020, og lange perioder på hjemmekontor førte til en krevende arbeidssituasjon for medarbeiderne. Det ble derfor gjennomført en supplerende medarbeiderundersøkelse med blant annet covid-19 situasjonen som fokus, som er grunnlag for en tiltaksplan som til støtte for ledelse og medarbeidere på veien tilbake til normalitet.

Sykefraværet var i 2020 1,6 %, som er ett prosentpoeng lavere enn året før. Norsk Vann har avtale med SALUTIS bedriftshelsetjeneste og benytter de tilbud som er hensiktsmessig. Norsk Vann er IA-bedrift.

Ytre miljø

Selskapet har ingen vesentlige påvirkninger på ytre miljø. Reisevirksomheten har i 2020 vært sterkt redusert som følge av covid-19, noe som har gitt ytterligere bidrag til lavt miljøavtrykk.

Likestilling

Styret med varamedlemmer bestod i 2020 av 4 kvinner og 5 menn. I administrasjonen var det 12 kvinner og 8 menn. Dette inkluderer fast ansatte (ekskl. langvarige permisjoner) og midlertidig ansatte ved utgangen av 2020. De 4 lederne er menn.

Etiske retningslinjer

Norsk Vann har etiske retningslinjer som gjelder for medarbeidere og styret i Norsk Vann, og for personer som gjennom sitt oppdrag kan oppfattes som en representant for Norsk Vann. Norsk Vanns medlemmer er også oppfordret til å følge disse retningslinjene, som finnes tilgjengelig på norsk vann.no.

Valgte organer

Etter årsmøtet i 2020 har Norsk Vanns styre, valgkomite og fagkomiteer følgende sammensetning:

Styret

Robin Kåss, Porsgrunn kommune - leder
Morten Finborud, Hias IKS - nestleder
Anna Maria Aursund, Oslo kommune
Hogne Hjelle, Bergen kommune
Geir Helø, Tromsø kommune
Magne Lorentzen, Vannassistenten i Vest-Agder

Vararepresentanter:

1. Elin Nikolaisen, Harstad kommune
2. Torgunn Sætre, NRV/NRA IKS
3. Siw Anita Thorsen, Karmøy kommune

Valgkomiteen

Sigurd Grande, Oslo kommune - leder
Terje Lilletvedt, Kristiansand kommune
Trude Rostrup Bertnes, Narvik Vann KF/
Driftsassistenten i Nordre Nordland

Vannkomiteen

Per Øystein Funderud, Asker kommune - leder
Paula Hannele Pellikainen, Bergen Vann KF - nestleder
Ane Hansen Kjenseth, Oslo kommune
Ståle Enge, Bodø kommune
Tor Håkonsen, Multiconsult
Geir Richard Hansen, Narvik Vann KF
Dag Søvik, Rauma kommune
Asgeir Øybekk, Arendal kommune
Ragnhild Leirset, Godt Vann Drammensregionen

Avløpskomiteen

Mai Riise, Hias IKS - leder
Jarle Furre, Stavanger kommune - nestleder
Helge Eliassen, Oslo kommune
Kristine Akervold, Bergen kommune
Fred Magne Johansen, Tromsø kommune
Kim Paus, NMBU
Vidar Dyrnes, Kristiansund kommune
Kenneth Arnesen, Driftsassistenten i Viken
Kjersti Vik Strandli, Ullensaker kommune

Samfunnskomiteen

Veronika Wæraas, GIVAS IKS - leder
Michal Forland, Driftsassistenten i Hordaland Vann
og Avløp IKS/DIHVA - nestleder
Geir Torgersen, Høgskolen i Østfold
Tone Haave Killingland, Sandnes kommune
Cecilie Bråthen, Oslo kommune
Per Inge Lyngvær, Narvik Vann KF
Lene Veraas, Drammen kommune
Sigrid Teige Øye, Bergen kommune
Jørund Haugland, Kristiansand kommune

Arbeidsgrupper

Ved utgangen av 2020 hadde Norsk Vann følgende aktive arbeidsgrupper:

- Mikroplast
- Smarte vannmålere
- Effektiv organisering av vann- og avløpstjenestene
- Evaluering av Norsk Vanns kontingentsystem

Arbeidsgruppene mandat og sammensetning er vist på norsk vann.no under «Om Norsk Vann». De er for øvrig omtalt ulike steder i denne årsberetningen.

Ansatte i Norsk Vann 2020

DIREKTØR

Thomas Breen
Direktør
ansatt fra juli 2019

AVD. FOR KURS OG ADMINISTRASJON

Yngve Wold
Ass. direktør
ansatt fra 2014

Trond Kaulum
Hovedlærer
ansatt fra 2012

Turid E. Nybruket
Kontorleder
ansatt fra 1991

Terje Berg
Rådgiver
ansatt fra 2013

Ingrid Holøyen
Skjærbakken
Rådgiver
ansatt fra 2010

Fred Ivar Aasand
Rådgiver
ansatt fra 2008

Sissel Løvås-Hauge
Sekretær
ansatt fra 1993

Marit Skjel
Rådgiver
ansatt fra 2016

Ida Stabo-Eeg
Controller
ansatt fra 2018

STAB – KOMMUNIKASJON OG SAMFUNNSKONTAKT

Thomas Langeland
Jørgensen
Stabsleder
ansatt fra 2014

Tone Bakstad
Rådgiver
ansatt fra 2014

Frode Skår
Rådgiver
ansatt fra juni 2020

AVD. FOR VANNTJENESTER

Kjetil Furuberg
Avdelingsleder
ansatt fra 2006

Gjertrud Eid
Rådgiver
ansatt fra 2012

Elin Riise
Rådgiver
ansatt fra 2011

Heidi Skaug
Rådgiver
ansatt fra sept. 2019

Arnhild Krogh
Rådgiver
ansatt fra 2015

Arne Haarr
Rådgiver
ansatt fra 2012

Ingun Tryland
Rådgiver
Prosjektstilling fra aug.
2017. Fast ansatt fra
okt. 2019

Astri Fagerhaug
Rådgiver
ansatt fra 2018

Kjetil Kjenseth
Rådgiver
ansatt fra 2010
(stortingspermisjon
2013–2021)

Einar Melheim
(tidl. ansatt)
Engasjert konsulent
fra 2014

Økonomi

Selskapets driftsinntekter (omsetning) var 45,8 mill. kroner i 2020 mot 48,0 mill. kroner i 2019. Dette inkluderer omsetningen i prosjektsystemet. Inntektsreduksjonen skyldes en vesentlig reduksjon i aktivitet som følge av covid-19 pandemien, som slo inn fra mars 2020. Dette førte til at flere kurs, møter og konferanser ble avlyst, utsatt eller endret fra fysisk til digital gjennomføring. Særlig for kursene for driftsoperatører påvirket dette omsetningen, fordi undervisningen er tilpasset fysiske samlinger og programmerte kurs måtte derfor utsettes. Årskonferansen ble gjennomført digitalt. Samlet inntektsreduksjon fra kurs, konferanser og prosjekter i forhold til budsjettert ble 5,5 mill. kroner. Kontingenter fra andelseiere og tilknyttede medlemmer hadde en moderat økning.

Selskapets driftsutgifter var 45,6 mill. kroner mot 46,6 mill. kroner i 2019. En del av denne reduksjonen knytter seg til reduserte kostnader for kurs og konferanser som følge av lavere aktivitet. I tillegg ble det et betydelig lavere forbruk knyttet til reiser og møter, da sekretariatet i all hovedsak har arbeidet fra hjemme-kontorer og gjennomført det meste av møter med sine medlemmer og nettverk via digitale flater.

Regnskapet for 2020 viser et resultat etter avskrivninger på 251.241 kroner. Dette tilsvarer 0,5 % av bokførte driftsinntekter og er derfor svært nær budsjettert null-resultat.

Totalkapitalen var ved utgangen av året 54,8 mill. kroner, med en egenkapitalandel på 13,6 %. Det vises for øvrig til regnskap og beretninger på de påfølgende sider.

Medlemmer

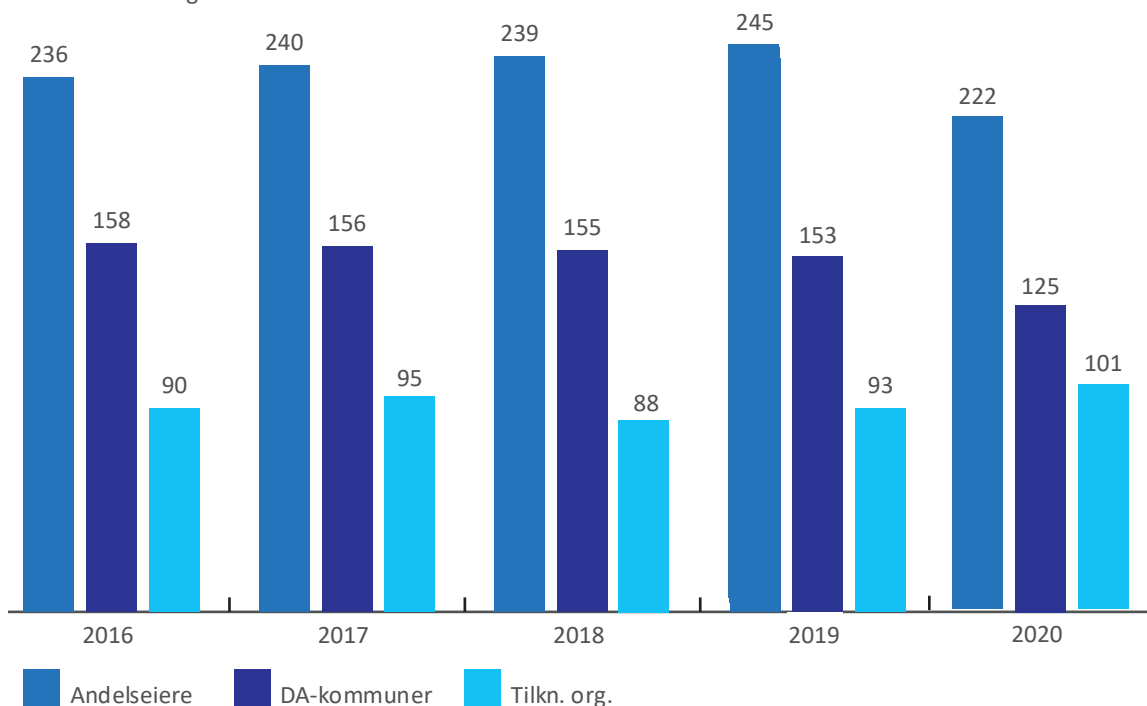
Som følge av kommunesammenslåingen pr 01.01.20 har det blitt endring i antall andelseiere. De fleste nye og sammenslåtte kommunene har fortsatt sitt medlemskap eller har meldt seg inn i Norsk Vann. Norsk Vann fikk i 2020 3 nye andelseiere som ikke var som følge av kommunesammenslåingen.

Pr 31.12.20 hadde Norsk Vann 222 andelseiere. Dette er kommuner, kommunalt eide selskaper, kommunenes driftsassistanser samt noen private samvirkevannverk. De 11 driftsassistansene representerer pr. 31.12.20 125 kommuner med ca. 562.000 innbyggere. Disse kommunene får mange av de samme fordelene som andelseierne, men får ikke direkte rådgivning. Norsk Vanns andelseiere representerer ca. 5,2 mill. innbyggere, noe som tilsvarer 98 % av landets befolkning. Norsk Vann har ved årets slutt 101 tilknyttede organisasjoner. I løpet av året har det vært 10 innmeldinger og 2 utmeldinger. Fullstendig oversikt over alle medlemmer er vist på side 33–34.

Prosjektøkonomi

I 2020 har prosjektkontingenten vært 2,60 kroner per innbygger. Deltakelsen i prosjektsystemet er frivilling for andelseierne i Norsk Vann, og 94 % av innbyggerne hos andelseierne er «representert» i prosjektsystemet. I 2020 ble det innbetalt 12,13 mill. kroner i prosjektkontingent fra deltakerne. Prosjektene har hatt 3,57 mill. kroner i inntekter fra andre bidragsytere.

Medlemsutviklingen i Norsk Vann 2016–2020

Styrets beretning

Norsk Vann BA ble stiftet i 1986 under navnet NORVAR, Norske VA-verkers forening. Selskapets formål er beskrevet slik i vedtektenes § 3: «Selskapet skal arbeide for samarbeid og bærekraftig utvikling i norsk vannbransje. Selskapet skal fremme og organisere samarbeid mellom norske vann- og avløpsvirksomheter i tekniske, økonomiske og administrative spørsmål. Selskapet skal ivareta vann- og avløpsvirksomhetenes felles interesser i vannbransjen. Selskapet skal drive på non-profit basis.»

Årsberetningen er avgitt av styret og sekretariatet i Norsk Vann BA i tilknytning til årsregnskapet for 2020.

Styret vil uttrykke tilfredshet med den utvikling og måloppnåelse sekretariatet har hatt i 2020, og den store medlemsaktiviteten som genereres gjennom sekretariatets arbeid. Styret vil spesielt berømme administrasjonen for å ha lyktes med å holde aktivitetsnivå på et meget tilfredsstillende nivå gjennom et år som ble særlig krevende på grunn av Covid-19 pandemien.

Forretningsadresse

Selskapets forretningskontor har adresse Vangsvegen 143, 2321 Hamar. Selskapet har et avdelingskontor i Oslo.

Fortsatt drift

Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av Norsk Vanns eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. I samsvar med regnskapsloven § 3-3 bekreftes at forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet.

FoU

Selskapets forsknings- og utviklingsaktiviteter fremgår av årsberetningen. Selskapets aktivitet under Norsk Vann prosjekt og andre prosjekter utgjør et betydelig bidrag til faglig utvikling innen vann- og avløpssektoren.

Arbeidsmiljø i sekretariatet

Arbeidsmiljøet i sekretariatet vurderes som godt. Metodikken «10-FAKTOR» er tatt i bruk som verktøy for medarbeiderundersøkelser. Sykefraværet var på 0,2 % i 2020, en nedgang fra 2,5 % i 2019. Norsk Vann er IA-bedrift.

Ytre miljø

Selskapet har ingen vesentlige påvirkninger på ytre miljø utover det som følger av ordinær kontor- og reisevirksomhet knyttet til selskapets formål. I 2020 ble reiseaktiviteten redusert til et minimum på grunn av Covid-19 pandemien.

Likestilling

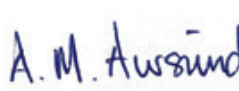
Styret med varamedlemmer består av 4 kvinner og 5 menn. I administrasjonen er det 12 kvinner og 8 menn. Av 4 ledere i administrasjonen er alle menn.

Hamar, 20. april 2021

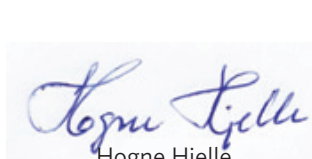

Robin Martin Kåss
Styrets leder

Morten Finborud
Styrets nestleder

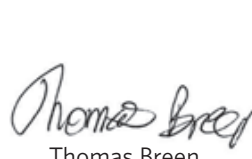

Magne Lorentzen

A.M. Aursund
Anna Maria Aursund

Geir Helø

Hogne Hjelte

Elin Nikolaisen
1. vara

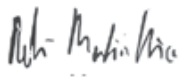
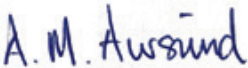

Thomas Breen
Direktør

Norsk Vann BA

Resultatregnskap

NOTE	DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	2020	2019
	Kontingenter	16 724 120	16 665 279
	Kurs- og konferanseinntekter	6 286 487	9 259 271
	Prosjektinntekter	21 549 586	20 900 733
	Annen driftsinntekt	1 203 459	1 192 305
	Sum driftsinntekter	45 763 652	48 017 588
	Kurs- og konferanseskostnader	2 462 044	4 198 781
	Prosjektkostnader	15 540 993	15 369 237
2	Lønnskostnad	21 584 222	20 203 959
5	Avskrivning på varige driftsmidler	196 382	141 913
2, 3	Annen driftskostnad	5 764 115	6 665 769
	Sum driftskostnader	45 547 757	46 579 659
	Driftsresultat	215 894	1 437 929
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER			
	Renteinntekt	55 172	274 295
	Annen finanskostnad	-19 825	-24 701
	Netto finansresultat	35 347	249 594
	Ordinært resultat	251 242	1 687 523
	ÅRSRESULTAT	251 242	1 687 523
DISPONERINGER			
8	Avsatt til annen egenkapital - likviditetsfond	0	0
8	Andre disponerte midler	251 242	1 687 523
	Sum disponeringer	251 242	1 687 523

Hamar, 20. april 2021

 Robin Martin Kåss Styrets leder	 Morten Finborud Styrets nestleder	 Magne Lorentzen	 Anna Maria Aursund
 Geir Helø	 Hogne Hjelle	 Elin Nikolaisen 1. vara	 Thomas Breen Direktør

Norsk Vann BA Balanse

NOTE	EIENDELER	2020	2019
	Anleggsmidler		
	Varige driftsmidler		
5	Inventar og kontormaskiner	567 105	605 285
	Sum varige driftsmidler	567 105	605 285
	Finansielle anleggsmidler		
1	Egenkapitalinnskudd KLP	1 096 151	987 085
	Aksjer Kompetansesenter ÅS	350 300	350 300
	Sum finansielle anleggsmidler	1 446 451	1 337 385
	Sum anleggsmidler	2 013 556	1 942 670
	Omløpsmidler		
	Fordringer		
	Kundefordringer	2 570 387	3 360 001
	Andre fordringer	233 189	929 193
	Sum fordringer	2 803 576	4 289 194
7	Bankinnskudd, kontanter og lignende	50 008 356	44 664 097
	Sum omløpsmidler	50 008 356	44 664 097
	SUM EIENDELER	54 825 488	50 895 961
NOTE	EGENKAPITAL OG GJELD	2020	2019
	Egenkapital		
	Innskutt egenkapital		
	Andelskapital	258 000	242 000
	Sum innskutt egenkapital	258 000	242 000
	Opptjent egenkapital		
8	Annen egenkapital - likvidtetsfond	7 193 701	7 193 700
	Sum opptjent egenkapital	7 193 701	7 193 700
	Sum egenkapital	7 451 701	7 435 700
	Gjeld		
	Avsetning for forpliktelser		
4	Andre avsetninger for forpliktelser	0	500 000
	Sum avsetninger for forpliktelser	0	500 000
	Kortsiktig gjeld		
	Leverandørgjeld	3 373 198	2 565 602
	Skyldige offentlige avgifter	1 756 111	1 497 249
3,8	Avsatt til utvikling av opplæringsystemet	1 044 183	1 338 814
3,8	Avsetninger for forpliktelser	2 393 043	2 874 794
	Udisponerte prosjektmidler	1 224 551	4 916 701
6	Disponerte prosjektmidler	34 454 022	27 632 242
	Annen kortsiktig gjeld	3 128 680	2 134 858
	Sum kortsiktig gjeld	47 373 787	42 960 261
	Sum gjeld	47 373 787	43 460 261
	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	54 825 488	50 895 961

Norsk Vann BA

Noter til regnskapet 2020

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk for små foretak i Norge.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til gjenvinnbart beløp dersom dette er lavere enn bokført verdi, og verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig.

Egenkapitalinnskudd til KLP

Egenkapitalinnskudd til organsiasjonens pensjonsordning, KLP, er vurdert etter kostmetoden. Investeringen nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som forventes ikke å være forbigående.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringer.

Bankinnskudd, kontanter og lignende

Bankinnskudd, kontanter ol. inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Pensjoner

Ved deltakelse i ytelsesbaserte flerforetaksordninger, regnskapsfører foretaket sin andel av den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen, pensjonsmidler og kostnad tilknyttet pensjonsordningen. Når det ikke foreligger tilstrekkelig informasjon til å regnskapsføre en flerforetaksordning som en ytelsesbasert pensjonsordning, regnskapsføres ordningen som om den var en innskuddsordning.

Inntekter

Medlemsinntekter periodiseres over regnskapsåret. Øvrige inntekter regnskapsføres når de er opptjent, altså når krav på vederlag oppstår. Dette skjer når tjenesten ytes, i takt med at arbeidet utføres. Inntektene regnskapsføres med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Kostnader

Kostnader regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt. I de tilfeller det ikke er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter fastsettes fordelingen etter skjønnsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der det er aktuelt.

Offentlige tilskudd

Mottatte driftstilskudd sammenstilles med de kostnader tilskuddet er ment å dekke.

Prosjekter

Prosjektmidler inntektsføres i takt med forbruk av midlene. Ikke inntektsførte prosjektmidler (udisponerte) og disponerte prosjektmidler balanseføres som kortsiktig gjeld

Note 2 Lønnskostnad, antall ansatte mm

Lønnskostnad	2020	2019
Lønn	16 492 256	15 083 940
Arbeidsgiveravgift	2 676 075	2 481 553
Pensjonskostnader	2 236 251	2 396 124
Andre ytelser	179 640	242 342
Sum	21 584 222	20 203 959

Antall årsverk sysselsatt pr 31.12.2020:

19,3

Ytelser til ledende personer

	Lønn	Pensjons- kostnader	Andre godtgj.
Administrerende direktør	1 086 003	183 978	7 484
Styret	-	-	153 000

Det er ikke ytet lån eller stilt sikkerhet til ledende personer.

Organisasjonen er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon, og har pensjonsordning som tilfredsstiller kravene i denne loven.

Organisasjonens ytelsesbaserte pensjonsordninger er en flerforetakspensjon og gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsene er fondert gjennom forsikringsselskapet KLP. Totalt i ordningen er 38 personer hvorav 20 aktive.

Revisor

Godtgjørelse til revisor for revisjon utgjør i 2020 kr 89 000 delvis inkl mva

Godtgjørelse for andre tjenester utgjør kr 27 261 delvis inkl mva.

Note 3 Annen driftskostnad og avsetninger for forpliktelser

Spesifikasjon av annen driftskostnad	2020	2019
Husleie og kontorhold	3 782 864	3 798 045
Reise og møteutgifter	484 367	1 093 444
Infokostnader og rekr./omdømme	439 581	664 535
Honorarer konsulenter mm	403 376	434 128
Øvrige driftskostnader	653 927	675 617
Sum	5 764 115	6 665 769

Spesifikasjon av avsetninger for forpliktelser	2 020	2 019
Nyutvikling av opplæringsystemer, se også note 8	1 044 183	1 338 814
Stilling kommunikasjon, se også note 8	2 393 043	2 501 833
Vannbransjens innbyggerundersøkelser	-	372 962
Sum	3 437 226	4 213 608

Norsk Vann har i 2020 et driftsresultat på 251 242 kroner, som i sin helhet avsettes til kursutvikling. Totalt 1 338 814 mill. kroner av årsresultatet i 2018 (1 151 291 mill. kroner) og 2019 (187 523 kroner), ble avsatt til samme formål. 545 873 mill. kroner er benyttet til utvikling av nye driftsoperatørkurs i 2020. Midlene er avsatt på konto 2800 - Nyutvikling av opplæringsystemer

Note 4 Ekstraordinære poster

	2 020	2 019
Redusert kontingent 2020	-	500 000
Ekstraordinære poster netto	-	500 000

Ved utgangen av 2018 ble det vedtatt at kr 500 000 av årsresultatet dette året skulle tilbakeføres til kommunene gjennom en ekstraordinær avsetning med effekt i 2020. Tilbakeføringen skulle skje ved en redusert deltakeravgift ved Årskonferansen i 2020. Tiltaket er gjennomført som forutsatt og avsetningen står pr 31.12.2020 i null.

Note 5 Varige driftsmidler

	Inventar og kontormaskiner
Anskaffelseskost 01.01	1 201 413
Årets tilgang	158 201
Anskaffelseskost 31.12	1 359 614
Akk. avskrivninger 01.01	596 127
Årets avskrivninger	196 382
Akk. Avskrivninger 31.12	792 509
Bokført verdi pr. 31.12	567 105

Økonomisk levetid
Avskrivningsplan

4 eller 5 år
lineær

Note 6 Disponerte prosjektmidler

Bundne midler i løpende prosjekter utgjør kr 34 454 022 mot kr 27 632 242 i 2019.
 Av dette er kr 24 022 381 knyttet til Norsk Vann prosjekter som normalt gjennomføres fra vår/sommer i bevilgningsåret til vår/sommer året etter. Kr 10 431 642 er knyttet til andre "eksterne" prosjekter.

Note 7 Bankinnskudd

Bankinnskudd, kontanter og lignende omfatter bundne skattetrekksmidler med kr. 1 049 349

Note 8 Egenkapital

	Andels-kapital	Likviditets-fond	Sum
Pr 01.01	242 000	7 193 701	7 435 701
Årets resultat		251 242	251 242
Andre disponerte midler		-251 242	-251 242
Netto tilgang andeler	16 000	-	16 000
Sum	258 000	7 193 701	7 451 701

Norsk Vann fikk i 2020 et årsresultat på 251 242 kroner.
 Årsresultatet foreslås disponert på følgende måte:
 Til konto 2800 - Nyutvikling av opplæringssystemer: 251 242

Hamar Revisjon AS
Falsensgt. 14, 2317 Hamar
Pb. 105, 2301 Hamar

Foretaksregisteret: NO 993 873 756 MVA
Medlem av Den norske Revisorforening

Til årsmøtet i
NORSK VANN BA

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for NORSK VANN BA som viser et overskudd på NOK 251 242. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2020 og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i Styrets beretning, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å

Hamar Revisjon AS

kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav**Konklusjon om registrering og dokumentasjon**

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Hamar, 20.april 2021

Hamar Revisjon AS

A handwritten signature in blue ink, reading 'Elin Schou Lund'.

Elin Schou Lund
statsautorisert revisor

KURS OG ARRANGEMENTER

ANTALL PÅ SEMINARER, KONFERANSER, KURS OG FAGTREFF 2020

MINDRE KURS	Antall	Antall deltakere
Kurs i kommunalt tilsyn av mindre avløpsanlegg	3	55
Kurs i vann- og avløpsrett (digitalt)	1	19
Kurs i vannforsyning til brannslukking og sprinkleranlegg	2	38
Innføring i vann og avløp (digitalt)	1	26
Innføringskurs NoDig-metoder (digitalt)	1	22
Totalt	8	160
DRIFTSOPERATØRKURS		
Driftsoperatørkurs vann	2	33
Driftsoperatørkurs transport	1	20
Driftsoperatørkurs avløp	3	47
Totalt	6	100
KONFERANSER		
Driftsassistanseseminalet	1	21
Norsk Vanns fagtreff	1	267
Norsk Vanns årskonferanse (digitalt)	1	521
Vann- og avløpsjuskonferansen (digitalt)	1	177
Totalt	4	986
INFORMASJONSMØTER		
Informasjonsmøte om bedreVANN	1	29
Totalt	1	29

Til sammen 19 kurs/arrangementer med i alt 1275 deltakere.

Medlemmer i Norsk Vann per 31.12.2020

nye medlemmer i 2020. De fleste nye andelseiere i 2020 er som følge av kommunesammenslåing pr. 01.01.20.

ANDELSEIERE

Alta kommune Alver kommune Arendal kommune Asker kommune Asker og Bærum vannverk IKS Askvoll kommune Askøy kommune Aurland kommune Aurskog-Høland kommune Balsfjord kommunalteknikk KF Bamble kommune Bardu kommune Beiarn kommune Bergen kommune Bergen Vann KF Berlevåg kommune Birkenes kommune Bjerkreim kommune Bjørnafjorden kommune Blaker Vannverk BA Bodø kommune Bokn kommune Brønnøy kommune Bykle kommune Bærum kommune Bømlo Vatn og Avløpsselskap AS Drammen kommune Helgeland driftsassistanse (13 komm.) Vannassistenten i Vest-Agder (6 komm.) Driftsassistenten for VA i Oppland (10 komm.) Driftsassistenten for VAR i Hedmark (12 komm.) Driftsassistenten i Hordaland (8 komm.) Driftsassistenten i Aust-Agder (10 komm.) Driftsassistenten i Nordre Nordland (21 komm.) Driftsassistenten i Buskerud (10 komm.) Driftsassistenten i Møre og Romsdal (19 komm.) Driftsassistenten i Telemark (13 komm.) Driftsassistenten i Viken IKS (3 komm.) Eide Vassverk SA Eidfjord kommune Eidsvoll kommune Eigersund kommune Enebakk kommune Engerdal kommune Farsund kommune Fedje kommune Flateby Vannverk BA	Flekkefjord kommune Forsvarsbygg Utleie Fredrikstad kommune FREVAR KF (Fredrikstad) Frogn kommune Frosta Vassverk SA Frøya kommune Færder kommune Gausdal kommune Gimilvann BA GIVAS IKS (Glåmdalen) Gjerdrum kommune Gjesdal kommune Gjøvik kommune Glitrevannverket IKS Gloppen kommune Gran kommune Hadsel kommune Halden kommune Hamar kommune Hammerfest kommune Hareid kommune Harstad kommune Haugesund kommune Heim kommune Hemnes kommune Herøy kommune (M/R) Herøy Vasslag SA Hias IKS (Hamar-regionen) Hitra kommune Hobøl Vannverk SA Hol kommune Hole kommune Holmestrand kommune Holtålen kommune Horten kommune Hurdal kommune Hvaler kommune Høyanger kommune Hå kommune Inderøy kommune Indre Fosen kommune Indre Østfold kommune IVAR IKS (Stavanger-regionen) Jevnaker kommune Karasjok kommune Karmøy kommune Kautokeino kommune Kinn kommune Kirkebygden og Ytre Enebakk Vannverk SA Klepp kommune Kongsberg kommune Kristiansand kommune Kristiansund kommune Kroksjøen vannverk SA Kvam kommune Kvæfjord kommune Kåfjord kommune	Larvik kommune Levanger kommune Lier vei, vann og avløp KF Lier kommune, tilsynet Lillehammer kommune Lillesand kommune Lillestrøm kommune Lindesnes kommune Longyearbyen lokalstyre, Bydrift KF Luster kommune Lyngen kommune Lærdal kommune Lørenskog kommune Løten kommune Malvik kommune Melhus kommune Meråker kommune Midtre Gauldal kommune Midtre Romerike Avløpsselskap, MIRA IKS Molde Vann og Avløp KF Moss kommune MOVAR IKS Målselv kommune Namsos kommune Nannestad kommune Narvik Vann KF Nes kommune Nesodden kommune Nittedal kommune Nord-Aurdal kommune Nordkapp kommune Nordre Follo renseanlegg IKS Nordre Land kommune Nordreisa kommune Notodden kommune NRA IKS NRV IKS Nærøysund kommune Oppdal kommune Orkland kommune Oslo kommune, VAV Oslo Lufthavn, Avinor AS Porsanger kommune Porsgrunn kommune Rakkestad kommune Rana kommune Randaberg kommune Rauma kommune Rennebu kommune Ringeby kommune Ringerike kommune Ringsaker kommune Rælingen kommune Røros kommune Sandefjord kommune Sandnes kommune Sarpsborg kommune Senja kommune

Skaun kommune
 Skien kommune
 Skjervøy kommune
 Smøla kommune
 Sogndal kommune
 Sokndal kommune
 Sola kommune
 Stad kommune
 Stange kommune
 Stavanger kommune
 Steinkjer kommune
 Stjørdal kommune
 Stord Kommunalteknikk Stranda kommune
 Stryn kommune
 Strandvik og Vinnes Vassverk SA
 Suldal kommune
 Sunnfjord kommune
 Sveio kommune
 Sykkylven kommune
 Søndre Follo renseanlegg IKS
 Søndre Land kommune
 Sør-Aurdal kommune
 Sør-Fron kommune
 Sør-Varanger kommune
 Tana kommune
 Tromsø kommune
 Trondheim kommune
 Tysvær kommune
 Tønsberg kommune
 Tønsberg Renseanlegg IKS
 Ullensaker kommune
 Ullensvang kommune
 Ulvik kommune
 Vadsø Vann og Avløp KF
 Valle kommune
 Vang kommune
 Vardø kommune
 Vefsn kommune
 Verdal kommune
 Vestby kommune
 Vestfold Vann IKS
 Vestre Toten kommune
 Vik kommune
 Vindafjord kommune
 Voss herad
 Våler kommune (Østfold)
 Våler Vannverk SA
 Østre Toten kommune
 Ørland kommune
 Øvre Eiker kommune
 Øyer kommune
 ØyVAR AS (tidl. FjellVAR og Sund Vatn og Avløp)
 Øystre Slidre kommune
 Åfjord kommune
 Ål kommune
 Ålesund kommune
 Åmot kommune
 Årdal kommune
 Årnes Vannverk SA
 Ås kommune

TILKNYTTETE ORGANISASJONER

Rådgivere/servicefirma

AFRY Norway AS (tidl. ÅF Engineering)
 Ancistrus AS
 Aprova
 Aquateam Cowi AS
 Asplan Viak AS (17 kontorer)
 Aquathor AS
 Cowi AS (12 kontorer)
 DHI Water & Environment
 Ecomotive AS
 Envidan Momentum AS
 Erichsen & Horgen AS
 Grønn Vekst AS (tidl. Høst Verdien Avfall AS)
 Kinei AS
 LabForum
 Multiconsult AS (7 kontorer)
 NIRAS Norge AS
 Norconsult AS (17 kontorer)
 Norsk Rørsenter AS
 Norwegian Process Services AS
 One World AS
 Partner Vannrens AS
 Rambøll Norge AS (7 kontorer)
 Sea-Lix AS
 Siv. ing. Christen Ræstad
 Siv.ing. Giert Aasheim AS
 Storm Aqua AS
 Sweco Norge AS (10 kontorer)
 Teta Vannrensing AS
 Value Environnement AS (tidl. Powel Environment)
 ØPD AS

Leverandører

ABB AS, Divisjon Kraft
 Ahlsell Norge AS
 Armaturjonsson AS
 AVK Norge AS
 Basal AS
 Biovac Environmental Technology AS
 Brimer AS
 Brenntag Norge AS
 Brødrene Dahl AS
 Franzefoss Minerals AS
 Furnes Jernstøperi AS
 Hallingplast AS
 Hydropress Huber AB
 INNVA AS
 Kamstrup AS
 Kemira Chemicals AS, Fredrikstad
 KROHNE Norway AS, avd. KROHNE Instrumentation
 Kjeldaas AS
 Krüger Kaldnes AS
 Lindum AS
 MAIK AS
 Malthe Winje Automasjon AS
 Nordic Water Products AS

Norkart AS
 Norsk Wavin AS
 Olimb Rørfornyning Holding AS
 PAM Norge – Saint-Gobain
 Byggevarer AS
 Pipelife Norge AS
 Protan AS
 Pumpemodul AS
 Purac AB
 Salsnes Filter AS
 Siemens AS
 Steinar H. Sunde AS
 Sterner AS
 Ulefos AS
 Uponor Infra AS
 W. Giertsen AS
 Xylem Norge AS
 Yara Norge AS

Undervisningsinstitusjoner

Fagskolen i Hordaland
 Fagskolen Innlandet
 Fagskolen Tinius Olsen
 Fagskolen i Troms, avd. Tromsø
 Fagskolen i Østfold
 Forsvarets logistikk-skole
 Høgskulen på Vestlandet
 Høgskolen i Østfold
 NMBU, Inst. for matematiske realfag
 Norges grønne fagskole - Veia
 NTNU Gjøvik
 NTNU Ålesund
 NTNU Trondheim, Inst. for bygg- og miljøteknikk
 Oslo Metropolitan University - OsloMet
 Trøndelag høyere fagskole, THYF (tidl. Chr. Thams fagskole)
 UiT-Norges Arktiske Universitet
 Universitetet i Agder
 Universitetet i Stavanger
 Universitetet i Sørøst-Norge
 Øksnevad vgs.

Andre

Avløp Norge AS
 Bekkelaget Vann AS
 Maskinentreprenørenes Forbund
 Nordiske Plastrørgruppen Norge
 Norsk institutt for vannforskning
 NORVA24
 Rørinspeksjon Norge
 SINTEF Community - Vann og miljø (tidl. SINTEF byggforsk, vann og miljø)
 Trimble Solutions Sandvika AS
 VA og VVS produsentene
 ÅRIM IKS

A large rectangular area with horizontal lines for writing notes. The area is light gray and contains 30 horizontal lines, providing a space for taking notes.

